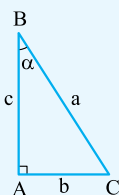

...مثلثات...

نسبت‌های مثلثاتی در مثلث

در مثلث قائم‌الزاویه ABC ، $(\hat{A} = 90^\circ)$ ، نسبت‌های مثلثاتی به صورت زیر تعریف می‌شوند.

$$\sin \alpha = \frac{b}{a} = \text{مقابل به وتر}$$

$$\cos \alpha = \frac{c}{a} = \text{مجاور به وتر}$$

$$\tan \alpha = \frac{b}{c} = \text{مقابل به مجاور}$$

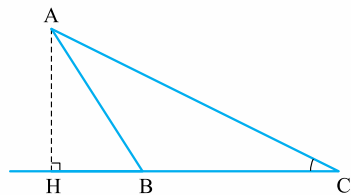
$$\cot \alpha = \frac{c}{b} = \text{مجاور به مقابل}$$

نکته نسبت‌های مثلثاتی زوایای معروف در جدول زیر آورده شده است:

α	3°	45°	60°	90°	90°	180°	270°	360°
$\sin \alpha$	$\frac{1}{2}$	$\frac{\sqrt{2}}{2}$	$\frac{\sqrt{3}}{2}$	0	1	0	-1	0
$\cos \alpha$	$\frac{\sqrt{3}}{2}$	$\frac{\sqrt{2}}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	0	-1	0	1
$\tan \alpha$	$\frac{\sqrt{3}}{3}$	1	$\sqrt{3}$	0	x	0	x	0
$\cot \alpha$	$\sqrt{3}$	1	$\frac{\sqrt{3}}{3}$	x	0	x	0	x

(سراسری ۹۹)

تست در شکل زیر، فرض کنید $\sin C = \frac{5}{13}$ و $CH = 9$ ، اندازه ارتفاع AH کدام است؟

۳/۲۵ (۱)

۳/۵ (۲)

۳/۶ (۳)

۳/۷۵ (۴)

پاسخ - گزینه «۴»

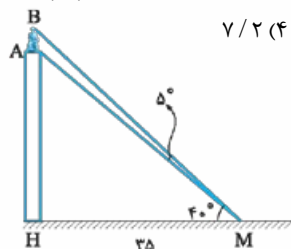
$$\sin C = \frac{AH}{AC} = \frac{5}{13} \Rightarrow \begin{cases} AH = 5a \\ AC = 13a \end{cases} \xrightarrow{\text{فیناغورس}} HC = 12a \xrightarrow{HC=9} 12a = 9 \Rightarrow a = \frac{3}{4}$$

$$\text{پس: } AH = 5a = \frac{15}{4} = 3/75$$

تست ناظری به فاصله ۳۵ متر از پای ستونی که بر روی آن مجسمه‌ای قرار دارد، ایستاده است، زاویه رؤیت آننها و ابتدای مجسمه با سطح

(سراسری ۹۴)

افقی 45° و 40° درجه است. ارتفاع مجسمه کدام است؟ $(\tan 40^\circ = 0/8)$

۷/۲ (۴)

۷ (۳)

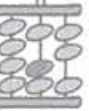
۶/۴ (۲)

۶ (۱)

پاسخ - گزینه «۳» ابتدا یک شکل فرضی رسم می‌کنیم:

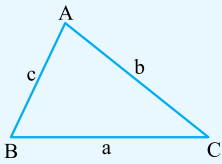
$$\tan 45^\circ = \frac{BH}{MH} = 1 \Rightarrow BH = MH = 35$$

$$\tan 40^\circ = \frac{AH}{MH} \Rightarrow 0/8 = \frac{35 - AB}{35} \Rightarrow AB = 7$$

روابط طولی در مثلث

در مثلث ABC، مطابق شکل روبه‌رو، می‌توان روابط زیر را بیان نمود:

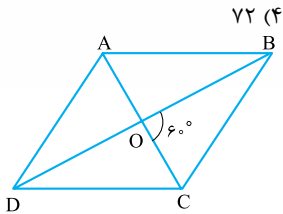
۱ $S = \frac{1}{2}bc \sin \hat{A} = \frac{1}{2}ba \sin \hat{C} = \frac{1}{2}ac \sin \hat{B}$ ۲ $a^2 = b^2 + c^2 - 2bc \cos \hat{A}$ (قضیه کسینوس‌ها)

۳ $\frac{a}{\sin \hat{A}} = \frac{b}{\sin \hat{B}} = \frac{c}{\sin \hat{C}}$ (قضیه سینوس‌ها)

تست - اندازه دو قطر از متوازی‌الاضلاع ۱۲ و $۸\sqrt{3}$ واحد است. این دو قطر با زاویه ۶۰° درجه متقاطع هستند. مساحت این متوازی‌الاضلاع کدام است؟

(سراسری ۹۶)

کدام است؟

۷۲ (۴)

۶۴ (۳)

۵۴ (۲)

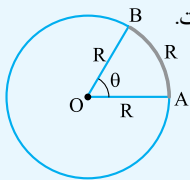
۴۸ (۱)

پاسخ - گزینه «۴»

مساحت هر چهارضلعی که توسط رسم قطرهای داخل متوازی‌الاضلاع پدید می‌آید با هم برابر است.

$$S = 4S_{OBC} = 4 \times \frac{1}{2} \times OB \times OC \times \sin 60^\circ = 2 \times 6 \times 4\sqrt{3} \times \frac{\sqrt{3}}{2} = 72$$

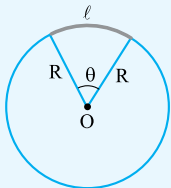
واحدهای اندازه‌گیری زاویه و طول کمان

درجه: اگر محیط دایره‌ای را به 360° کمان مساوی تقسیم کنیم، اندازه زاویه مرکزی روبه‌روی هر کدام از این کمان‌ها، 1° درجه است.

رادیان: اگر در دایره‌ای به شعاع R، کمانی به طول R جدا کنیم، اندازه زاویه مرکزی مقابل به آن، 1 رادیان است.

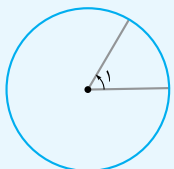
$$\theta = 1 \text{ rad}, \quad 1 \text{ rad} \approx 57^\circ$$

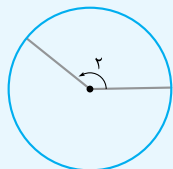
طول کمان: طول کمان مقابل به زاویه θ (برحسب رادیان) در دایره‌ای به شعاع R برابر است با: $R\theta$.

مثلاً اگر $\theta = 1$ رادیان باشد، آن‌گاه $l = R$ است.

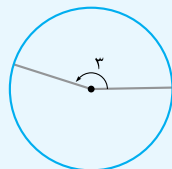
تذکره - با توجه به این که یک رادیان، تقریباً 57° است، پس می‌توان زوایای $1, 2, \dots$ و 6 رادیان را به صورت زیر در یک دایره، نمایش داد:

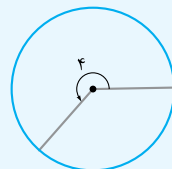
$\theta = 1 \text{ rad}$

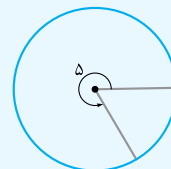
$\theta = 2 \text{ rad}$

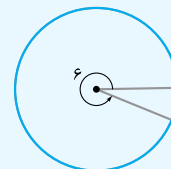
$\theta = 3 \text{ rad}$

$\theta = 4 \text{ rad}$

$\theta = 5 \text{ rad}$

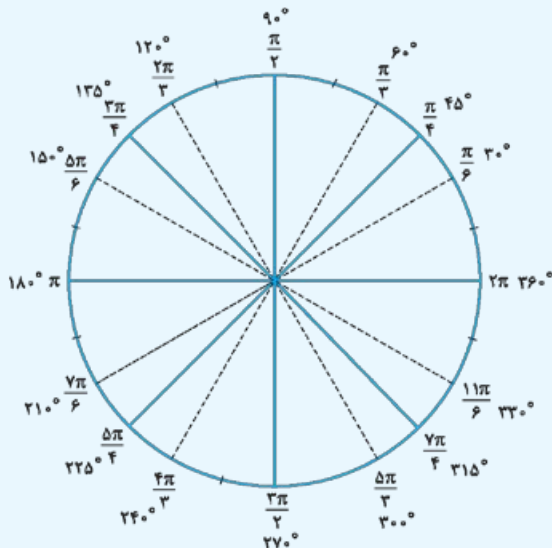

$\theta = 6 \text{ rad}$

◀ **تبدیل درجه به رادیان** اگر زاویه‌ای D درجه و R رادیان باشد،

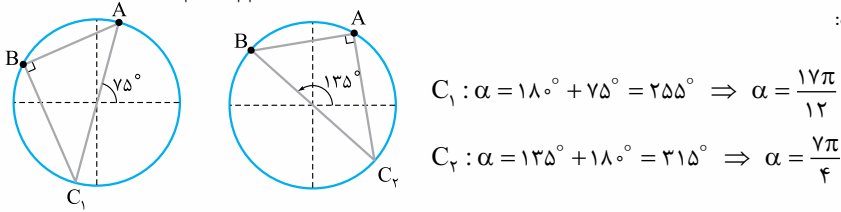
$$\frac{D}{180} = \frac{R}{\pi}$$

در شکل داده‌شده، زوایای معروف، برحسب درجه و رادیان بیان شده‌اند:

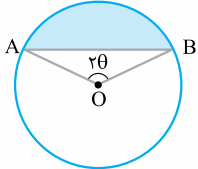

تست - انتهای کمان‌های مقابل به زوایای $\frac{\Delta\pi}{12} + 2k\pi$ و $\frac{3\pi}{4} + 2k\pi$ بر روی دایره مثلثاتی، سه رأس یک مثلث قائم‌الزاویه‌اند. α کدام می‌تواند باشد؟ ($k \in \mathbb{Z}$)

پاسخ - گزینه «۲» به شرطی مثلث قائم‌الزاویه است که دو رأس آن، دو سر قطر دایره باشد. دقت کنید که $\frac{5\pi}{12}$ و $\frac{3\pi}{4}$ معادل 75° و 135° هستند. دو حالت می‌توان در نظر گرفت:

تست - فرض کنید θ برحسب رادیان و $4\sin\theta = 2\theta$ باشد. اگر در شکل زیر شعاع دایره برابر ۶ باشد، محیط ناحیه رنگی چه قدر است؟

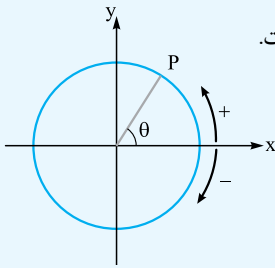

- ۱۵۰ (۱)
- ۱۸۰ (۲)
- ۲۱۰ (۳)
- ۲۴۰ (۴)

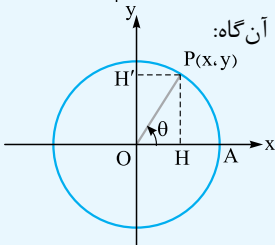
پاسخ - گزینه «۳» در مثلث متساوی‌الساقینی به زاویه رأس α و ساق‌های برابر a طول قاعده مثلث برابر است با: $2a \sin \frac{\alpha}{2}$
 کمان: $\widehat{AB} = R \times 2\theta = 12\theta$
 پس محیط شکل رنگی برابر $90 + 12\theta = 210$ است.

دایره مثلثاتی

دایره‌ای است به مرکز مبدأ مختصات و شعاع ۱، به طوری که جهت مثبت آن خلاف جهت عقربه‌های ساعت است.

نسبت‌های مثلثاتی در دایره اگر نقطه $P(x, y)$ روی دایره مثلثاتی مطابق شکل مقابل قرار داشته باشد، آن‌گاه:

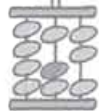
$$\left. \begin{aligned} x &= OH = \cos \theta \\ y &= PH = \sin \theta \end{aligned} \right\} \Rightarrow P(\cos \theta, \sin \theta)$$

$$\tan \theta = \frac{y}{x}$$

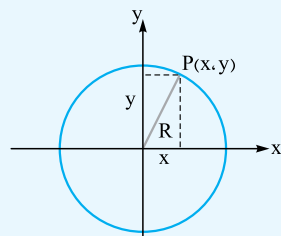
توجه کنید که زاویه θ در جهت مثبت مثلثاتی و از OA شروع به حرکت می‌کند. بنابراین در هر ناحیه، با توجه به علامت x و y در آن ناحیه، علامت نسبت‌های مثلثاتی مشخص می‌شود.

ناحیه اول	ناحیه دوم	ناحیه سوم	ناحیه چهارم

ناحیه اول	ناحیه دوم	ناحیه سوم	ناحیه چهارم
$x > 0, y > 0$	$x < 0, y > 0$	$x < 0, y < 0$	$x > 0, y < 0$
$\sin \theta$ +	$\sin \theta$ +	$\sin \theta$ -	$\sin \theta$ -
$\cos \theta$ +	$\cos \theta$ -	$\cos \theta$ -	$\cos \theta$ +
$\tan \theta$ +	$\tan \theta$ -	$\tan \theta$ +	$\tan \theta$ -
$\cot \theta$ +	$\cot \theta$ -	$\cot \theta$ +	$\cot \theta$ -

نکته اگر نقطه $P(x, y)$ روی دایره مثلثاتی واقع باشد، آن گاه $x^2 + y^2 = 1$ است.

در حالت کلی اگر نقطه $P(x, y)$ روی دایره‌ای به شعاع R و مرکز مبدأ مختصات واقع باشد، آن گاه:
 $x^2 + y^2 = R^2$

تست - نقطه $P(1-2a, a)$ مطابق شکل روی دایره مثلثاتی قرار دارد. مقدار $\tan \theta$ کدام است؟

(1) $-\frac{3}{4}$
 (2) $-\frac{4}{3}$
 (3) $-\frac{3}{5}$
 (4) $-\frac{4}{5}$

پاسخ - گزینه «۲» مختصات نقطه P به صورت $(\cos \theta, \sin \theta)$ است.

$\tan \theta = \frac{y}{x} = \frac{\frac{4}{5}}{-\frac{3}{5}} = -\frac{4}{3}$

$(1-2a)^2 + a^2 = 1 \Rightarrow 5a^2 - 4a = 0 \Rightarrow a = \frac{4}{5} \Rightarrow P(-\frac{3}{5}, \frac{4}{5})$

تست - اگر $\frac{\pi}{12} \leq \alpha \leq \frac{5\pi}{12}$ و $\sin 2\alpha = \frac{2}{1-2m}$ باشد، حدود m کدام است؟

(1) $-\frac{1}{2} \leq m < \frac{1}{2}$
 (2) $m \leq -\frac{3}{4}$
 (3) فقط $m = -\frac{3}{4}$
 (4) $-\frac{3}{4} \leq m \leq -\frac{1}{4}$

پاسخ - گزینه «۴» دقت کنید که $\frac{\pi}{6} \leq 2\alpha \leq \frac{5\pi}{6}$ است پس مقدار $\sin 2\alpha$ حداقل برابر $\frac{1}{2}$ و حداکثر برابر ۱ است.

$\frac{1}{2} \leq \sin 2\alpha \leq 1 \Rightarrow \frac{1}{2} \leq \frac{2}{1-2m} \leq 1 \xrightarrow{1-2m > 0} 2 \leq 1-2m \leq 4 \Rightarrow -\frac{3}{4} \leq m \leq -\frac{1}{4}$

جواب به دست آمده در شرط $1-2m > 0$ هم صدق می‌کند.

نسبت‌های مثلثاتی کمان‌های $\frac{k\pi}{p} \pm \alpha$ ($k \in \mathbb{Z}$)

ابتدا به حالت‌های خاص زیر توجه کنید:

$\sin(\frac{\pi}{4} + \alpha) = \cos \alpha$	$\cos(\frac{\pi}{4} + \alpha) = -\sin \alpha$
$\tan(\frac{\pi}{4} + \alpha) = -\cot \alpha$	$\cot(\frac{\pi}{4} + \alpha) = -\tan \alpha$
$\sin(\pi + \alpha) = -\sin \alpha$	$\cos(\pi + \alpha) = -\cos \alpha$
$\tan(\pi + \alpha) = \tan \alpha$	$\cot(\pi + \alpha) = \cot \alpha$
$\sin(2\pi + \alpha) = \sin \alpha$	$\cos(2\pi + \alpha) = \cos \alpha$
$\tan(2\pi + \alpha) = \tan \alpha$	$\cot(2\pi + \alpha) = \cot \alpha$

$\sin(\frac{\pi}{4} - \alpha) = \cos \alpha$	$\cos(\frac{\pi}{4} - \alpha) = \sin \alpha$
$\tan(\frac{\pi}{4} - \alpha) = \cot \alpha$	$\cot(\frac{\pi}{4} - \alpha) = \tan \alpha$
$\sin(\pi - \alpha) = \sin \alpha$	$\cos(\pi - \alpha) = -\cos \alpha$
$\tan(\pi - \alpha) = -\tan \alpha$	$\cot(\pi - \alpha) = -\cot \alpha$
$\sin(2\pi - \alpha) = -\sin \alpha$	$\cos(2\pi - \alpha) = \cos \alpha$
$\tan(2\pi - \alpha) = -\tan \alpha$	$\cot(2\pi - \alpha) = -\cot \alpha$

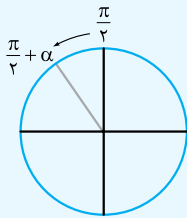
$$\begin{aligned} \sin(-\alpha) &= -\sin \alpha & \cos(-\alpha) &= \cos \alpha \\ \tan(-\alpha) &= -\tan \alpha & \cot(-\alpha) &= -\cot \alpha \end{aligned}$$

نکته برای محاسبه نسبت‌های مثلثاتی $\frac{k\pi}{\nu} \pm \alpha$ دو مرحله لازم است:

۱ اگر k صحیح و زوج باشد، نسبت مثلثاتی عوض نمی‌شود ولی اگر k صحیح و فرد باشد، نسبت مثلثاتی عوض می‌شود.

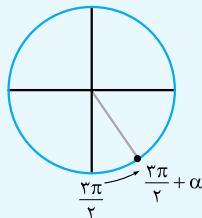
۲ با فرض کوچک بودن α (حتی اگر کوچک نباشد) و یافتن ناحیه‌ای که $\frac{k\pi}{\nu} \pm \alpha$ در آن ناحیه قرار می‌گیرد، علامت نسبت مثلثاتی داده شده را به عنوان علامت جواب در نظر می‌گیریم.

به طور مثال:

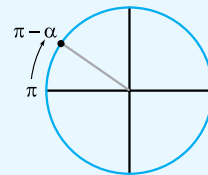
$$\sin\left(\frac{\pi}{2} + \alpha\right) = \cos \alpha$$

ناحیه دوم، سینوس مثبت

$$\sin\left(\frac{3\pi}{2} + \alpha\right) = -\cos \alpha$$

ناحیه چهارم، سینوس منفی

$$\tan(\pi - \alpha) = -\tan \alpha$$

ناحیه دوم، تانژانت منفی

(سراسری ۹۸)

تست حاصل عبارت $\sin\left(\frac{17\pi}{3}\right)\cos\left(-\frac{17\pi}{6}\right) + \tan\left(\frac{19\pi}{4}\right)\sin\left(-\frac{11\pi}{6}\right)$ کدام است؟

$$\frac{1}{2} \quad (۴)$$

$$\frac{1}{4} \quad (۳)$$

$$-\frac{1}{2} \quad (۲)$$

$$-\frac{1}{4} \quad (۱)$$

$$\sin\frac{17\pi}{3} = \sin\left(6\pi - \frac{\pi}{3}\right) = -\sin\frac{\pi}{3} = -\frac{\sqrt{3}}{2}$$

$$\cos\left(-\frac{17\pi}{6}\right) = \cos\left(-3\pi + \frac{\pi}{6}\right) = -\cos\frac{\pi}{6} = -\frac{\sqrt{3}}{2}$$

$$\tan\left(\frac{19\pi}{4}\right) = \tan\left(5\pi - \frac{\pi}{4}\right) = -\tan\frac{\pi}{4} = -1$$

$$\sin\left(-\frac{11\pi}{6}\right) = \sin\left(-2\pi + \frac{\pi}{6}\right) = \sin\frac{\pi}{6} = \frac{1}{2}$$

$$\Rightarrow P = \left(-\frac{\sqrt{3}}{2}\right)\left(-\frac{\sqrt{3}}{2}\right) + (-1)\left(\frac{1}{2}\right) = \frac{3}{4} - \frac{1}{2} = \frac{1}{4}$$

پاسخ گزینه «۳»

(سراسری ۹۱)

تست اگر $\tan \theta = 0/2$ باشد، مقدار $\frac{\cos\left(\frac{3\pi}{2} + \theta\right) - \cos(\pi + \theta)}{\sin(\pi - \theta) - \sin(3\pi + \theta)}$ کدام است؟

$$3 \quad (۴)$$

$$2 \quad (۳)$$

$$1/2 \quad (۲)$$

$$-3 \quad (۱)$$

$$P = \frac{\sin \theta - (-\cos \theta)}{\sin \theta - (-\sin \theta)} = \frac{\sin \theta + \cos \theta}{\sin \theta + \sin \theta} = \frac{\sin \theta + \cos \theta}{2 \sin \theta} = \frac{1}{2} + \frac{1}{2} \cot \theta = \frac{1}{2} + \frac{1}{2} \left(\frac{1}{0/2}\right) = \frac{1}{2} + \frac{5}{2} = 3$$

پاسخ گزینه «۴»

نکته اگر α و β دو زاویه متمم باشند، آن‌گاه: $\sin \alpha = \cos \beta$ ، $\cos \alpha = \sin \beta$ ، $\tan \alpha = \cot \beta$ ، $\cot \alpha = \tan \beta$
و اگر α و β مکمل هم باشند، آن‌گاه: $\sin \alpha = \sin \beta$ ، $\cos \alpha = -\cos \beta$ ، $\tan \alpha = -\tan \beta$ ، $\cot \alpha = -\cot \beta$

تست اگر $\tan\left(\alpha + \frac{\pi}{4}\right)\tan\left(\beta - \frac{\pi}{3}\right) = 1$ حاصل $\alpha + \beta$ کدام می‌تواند باشد؟

$$\frac{11\pi}{12} \quad (۴)$$

$$\frac{7\pi}{3} \quad (۳)$$

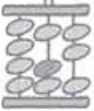
$$\frac{\pi}{2} \quad (۲)$$

$$\frac{7\pi}{12} \quad (۱)$$

$$\tan\left(\alpha + \frac{\pi}{4}\right) = \frac{1}{\tan\left(\beta - \frac{\pi}{3}\right)} = \cot\left(\beta - \frac{\pi}{3}\right)$$

پاسخ گزینه «۱» اگر $x + y = \frac{\pi}{2}$ باشد، آن‌گاه $\tan x = \cot y$ است.

یکی از حالت‌های ممکن آن است که $(\alpha + \frac{\pi}{4}) + (\beta - \frac{\pi}{3}) = \frac{\pi}{2}$ باشد، بنابراین $\alpha + \beta = \frac{\pi}{2} + \frac{\pi}{3} - \frac{\pi}{4} = \frac{7\pi}{12}$ یکی از جواب‌ها می‌تواند باشد.

تست حاصل عبارت $P = \cos \frac{\pi}{9} + \cos \frac{2\pi}{9} + \cos \frac{3\pi}{9} + \dots + \cos \frac{9\pi}{9}$ برابر کدام است؟

- (۱) $\frac{1}{2}$ (۲) ۱ (۳) -۱ (۴) صفر

پاسخ - گزینه «۳» اگر $\alpha + \beta = \pi$ باشد، آن گاه $\cos \alpha = -\cos \beta$ است.

زوایای $\frac{\pi}{9}$ ، $\frac{2\pi}{9}$ ، $\frac{4\pi}{9}$ و $\frac{5\pi}{9}$ به ترتیب با زوایای $\frac{8\pi}{9}$ ، $\frac{7\pi}{9}$ ، $\frac{6\pi}{9}$ و $\frac{5\pi}{9}$ مکمل اند، پس مجموع کسینوس‌های آن‌ها برابر صفر است.

$$\cos \frac{\pi}{9} + \cos \frac{8\pi}{9} = 0, \quad \cos \frac{2\pi}{9} + \cos \frac{7\pi}{9} = 0, \quad \cos \frac{3\pi}{9} + \cos \frac{6\pi}{9} = 0, \quad \cos \frac{4\pi}{9} + \cos \frac{5\pi}{9} = 0$$

از طرفی $\cos \frac{9\pi}{9} = -1$ پس حاصل عبارت P برابر -۱ است.

اتحادهای مثلثاتی

اتحادهای مقدماتی اتحادهای ابتدایی و اصلی در مبحث مثلثات به صورت زیر می‌باشند:

۱ $\sin^2 x + \cos^2 x = 1$

۲ $1 + \tan^2 x = \frac{1}{\cos^2 x}$

۳ $1 + \cot^2 x = \frac{1}{\sin^2 x}$

۴ $\tan x \cdot \cot x = 1$

۵ $\tan x = \frac{\sin x}{\cos x}$

۶ $\cot x = \frac{\cos x}{\sin x}$

(سراسری ۹۸)

تست اگر $\tan \alpha = \frac{4}{3}$ و انتهای کمان α در ربع سوم باشد، حاصل عبارت زیر کدام است؟

$$\sin\left(\frac{9\pi}{4} + \alpha\right) \cos\left(\frac{7\pi}{4} - \alpha\right) - \tan\left(\alpha - \frac{3\pi}{4}\right)$$

۰/۴۸ (۴)

۰/۲۷ (۳)

-۰/۵۲ (۲)

-۱/۲۳ (۱)

پاسخ - گزینه «۳» ابتدا سایر نسبت‌های مثلثاتی را پیدا می‌کنیم:

$$1 + \tan^2 \alpha = \frac{1}{\cos^2 \alpha} \Rightarrow 1 + \frac{16}{9} = \frac{1}{\cos^2 \alpha} \Rightarrow \cos^2 \alpha = \frac{9}{25} \xrightarrow{\text{ناحیه سوم}} \cos \alpha = -\frac{3}{5}$$

$$\sin^2 \alpha + \cos^2 \alpha = 1 \Rightarrow \sin^2 \alpha = 1 - \frac{9}{25} = \frac{16}{25} \xrightarrow{\text{ناحیه سوم}} \sin \alpha = -\frac{4}{5}$$

$$P = \sin\left(4\pi + \frac{\pi}{4} + \alpha\right) \cdot \cos\left(4\pi - \frac{\pi}{4} - \alpha\right) - \tan\left(\alpha - \frac{\pi}{4} - \pi\right) = \cos \alpha (-\sin \alpha) + \cot \alpha = -\frac{3}{5} \left(+\frac{4}{5}\right) + \frac{3}{4} = 0/27$$

(سراسری ۹۸)

تست اگر $\frac{\pi}{4} < x < \pi$ باشد، حاصل عبارت $\frac{\tan x}{\sqrt{1 + \tan^2 x}} \left(\frac{1}{\sin x} - \sin x\right)$ کدام است؟

$\cos x$ (۴)

$\cos^2 x$ (۳)

$-\cos x$ (۲)

$-\cos^2 x$ (۱)

پاسخ - گزینه «۱» دقت کنید که x در ناحیه دوم است و $\cos x$ در این ناحیه منفی است.

$$P = \frac{\frac{\sin x}{\cos x}}{\sqrt{\frac{1}{\cos^2 x}}} \left(\frac{1 - \sin^2 x}{\sin x}\right) = \frac{\frac{\sin x}{\cos x}}{|\cos x|} \cdot \frac{\cos^2 x}{\sin x} = \frac{\sin x}{\cos x} \cdot \frac{\cos^2 x}{\sin x} = -\sin x \times \frac{\cos^2 x}{\sin x} = -\cos^2 x$$

نکته به کمک اتحادهای اصلی، می‌توان اتحادهای زیر را نتیجه گرفت:

$$\sin^4 x + \cos^4 x = 1 - 2 \sin^2 x \cos^2 x$$

$$\sin^6 x + \cos^6 x = 1 - 3 \sin^2 x \cos^2 x$$

تست اگر $\tan x + \cot x = \frac{5}{2}$ باشد، حاصل عبارت $\frac{\sin^4 x + \cos^4 x}{\sin^6 x + \cos^6 x}$ کدام است؟

$\frac{17}{13}$ (۴)

$\frac{14}{13}$ (۳)

$\frac{7}{12}$ (۲)

$\frac{5}{12}$ (۱)

پاسخ - گزینه «۴»

$$\frac{\sin x}{\cos x} + \frac{\cos x}{\sin x} = \frac{5}{2} \Rightarrow \frac{\sin^2 x + \cos^2 x}{\sin x \cos x} = \frac{5}{2} \Rightarrow \sin x \cos x = \frac{2}{5}$$

حال، هر یک از عبارتهای صورت و مخرج را محاسبه می‌کنیم. دقت کنید که صرف نظر از نکته صفحه قبل، سعی می‌کنیم، فرمول‌های داده‌شده را اثبات کنیم:

$$\sin^2 x + \cos^2 x = 1 \xrightarrow{\text{به توان } 2} \sin^4 x + \cos^4 x + 2\sin^2 x \cos^2 x = 1 \Rightarrow \sin^4 x + \cos^4 x = 1 - 2\sin^2 x \cos^2 x$$

$$\sin^2 x + \cos^2 x = 1 \xrightarrow{\text{به توان } 3} \sin^6 x + \cos^6 x + 3\sin^4 x \cos^2 x + 3\cos^4 x \sin^2 x = 1$$

$$\Rightarrow \sin^6 x + \cos^6 x + 3\sin^2 x \cos^2 x (\underbrace{\sin^2 x + \cos^2 x}_1) = 1 \Rightarrow \sin^6 x + \cos^6 x = 1 - 3\sin^2 x \cos^2 x$$

$$P = \frac{\sin^4 x + \cos^4 x}{\sin^6 x + \cos^6 x} = \frac{1 - 2\sin^2 x \cos^2 x}{1 - 3\sin^2 x \cos^2 x} = \frac{1 - 2(\frac{4}{25})}{1 - 3(\frac{4}{25})} = \frac{17}{13}$$

نسبت‌های مثلثاتی 2α اتحادهای مثلثاتی زوایای دو برابر کمان عبارت‌اند از:

$$\sin 2\alpha = 2 \sin \alpha \cos \alpha$$

$$\cos 2\alpha = \cos^2 \alpha - \sin^2 \alpha = 2 \cos^2 \alpha - 1 = 1 - 2 \sin^2 \alpha$$

نکته فرمول‌های زیر که به فرمول‌های طلایی معروف‌اند، در حل سؤالات کاربرد زیادی دارند:

$$2 \cos^2 \alpha = 1 + \cos 2\alpha$$

$$2 \sin^2 \alpha = 1 - \cos 2\alpha$$

(سراسری ۹۵)

تست اگر $\sin \alpha - \cos \alpha = \frac{1}{4}$ باشد، مقدار $\cos(\frac{3\pi}{4} - 2\alpha)$ کدام است؟

(۱) $-\frac{3}{4}$ (۲) $-\frac{1}{8}$ (۳) $\frac{3}{8}$ (۴) $\frac{3}{4}$

پاسخ گزینه «۱» دو طرف تساوی را به توان ۲ می‌رسانیم و $\sin 2\alpha$ را محاسبه می‌کنیم:

$$(\sin \alpha - \cos \alpha)^2 = \frac{1}{16} \Rightarrow \sin^2 \alpha + \cos^2 \alpha - 2 \sin \alpha \cos \alpha = \frac{1}{16} \Rightarrow 1 - \sin 2\alpha = \frac{1}{16} \Rightarrow \sin 2\alpha = \frac{15}{16}$$

$$\cos(\frac{3\pi}{4} - 2\alpha) = -\sin 2\alpha = -\frac{15}{16}$$

(سراسری ۹۵)

تست اگر $\frac{\sin \alpha}{1 + \cos \alpha} = \frac{1}{2}$ باشد، مقدار $\tan(\frac{\pi}{4} + \frac{\alpha}{2})$ کدام است؟

(۱) -2 (۲) $-\frac{1}{2}$ (۳) $\frac{1}{2}$ (۴) 2

پاسخ گزینه «۱» از اتحادهای زیر استفاده می‌کنیم:

$$\begin{cases} \sin \alpha = 2 \sin \frac{\alpha}{2} \cos \frac{\alpha}{2} \\ 1 + \cos \alpha = 2 \cos^2 \frac{\alpha}{2} \end{cases} \Rightarrow \frac{2 \sin \frac{\alpha}{2} \cos \frac{\alpha}{2}}{2 \cos^2 \frac{\alpha}{2}} = \frac{1}{2} \Rightarrow \tan \frac{\alpha}{2} = \frac{1}{2} \Rightarrow \tan(\frac{\pi}{4} + \frac{\alpha}{2}) = -\cot \frac{\alpha}{2} = -2$$

(سراسری ۱۴۰۰)

تست اگر زاویه α در ناحیه سوم دایره مثلثاتی و $\tan \alpha = \frac{3}{4}$ باشد، مقدار $\frac{\cos(2\alpha - \frac{\pi}{4}) + \cos(\alpha + \pi)}{\cot 2\alpha}$ کدام است؟

(۱) $-\frac{96}{175}$ (۲) $\frac{1056}{175}$ (۳) $\frac{96}{175}$ (۴) $-\frac{1056}{175}$

پاسخ گزینه «۲» ابتدا دقت کنید که چون α ناحیه سوم است پس $\cos \alpha = -\frac{4}{5}$ و $\sin \alpha = -\frac{3}{5}$ است.

$$\sin 2\alpha = 2 \sin \alpha \cos \alpha = 2(-\frac{3}{5})(-\frac{4}{5}) = \frac{24}{25} \quad \cos 2\alpha = \cos^2 \alpha - \sin^2 \alpha = \frac{16}{25} - \frac{9}{25} = \frac{7}{25}$$

$$\cot 2\alpha = \frac{\cos 2\alpha}{\sin 2\alpha} = \frac{7}{24}$$

$$P = \frac{\sin 2\alpha - \cos \alpha}{\cot 2\alpha} = \frac{\frac{24}{25} + \frac{4}{5}}{\frac{7}{24}} = \frac{24 \times 24}{7 \times 25} = \frac{1056}{175}$$

حال، حاصل عبارت را پیدا می‌کنیم:

(سراسری ۹۶)

تست حاصل $\frac{1}{\sin 15^\circ} - \frac{1}{\cos 15^\circ}$ کدام است؟

(۱) 2 (۲) $\sqrt{6}$ (۳) $2\sqrt{2}$ (۴) $2\sqrt{3}$

پاسخ - گزینه «۳»

$$P = \frac{\cos 15^\circ - \sin 15^\circ}{\sin 15^\circ \cos 15^\circ} = \frac{\cos 15^\circ - \sin 15^\circ}{\frac{1}{2} \sin 30^\circ} = 4(\cos 15^\circ - \sin 15^\circ)$$

$$P^2 = 16(\cos^2 15^\circ + \sin^2 15^\circ - 2 \sin 15^\circ \cos 15^\circ) = 16(1 - \sin 30^\circ) = 16(1 - \frac{1}{2}) = 8 \Rightarrow P = \sqrt{8} = 2\sqrt{2}$$

$$\tan \alpha + \cot \alpha = \frac{2}{\sin 2\alpha}$$

$$\tan \alpha - \cot \alpha = -2 \cot 2\alpha$$

نکته به دو اتحاد فرعی مقابل توجه کنید:

(سراسری ۹۶)

تست - اگر $\tan x = \frac{4}{3}$ باشد، مقدار $\tan \frac{x}{2} - \cot \frac{x}{2}$ کدام است؟

$$\frac{3}{2} \text{ (۴)}$$

$$\frac{4}{3} \text{ (۳)}$$

$$-\frac{3}{2} \text{ (۲)}$$

$$-\frac{3}{4} \text{ (۱)}$$

پاسخ - گزینه «۲» صرف نظر از نکته بالا، سعی می‌کنیم فرمول‌های داده شده را اثبات کنیم:

$$\tan \frac{x}{2} - \cot \frac{x}{2} = \frac{\sin \frac{x}{2}}{\cos \frac{x}{2}} - \frac{\cos \frac{x}{2}}{\sin \frac{x}{2}} = \frac{\sin^2 \frac{x}{2} - \cos^2 \frac{x}{2}}{\sin \frac{x}{2} \cos \frac{x}{2}} = \frac{-\cos(2 \times \frac{x}{2})}{\frac{1}{2} \sin(2 \times \frac{x}{2})} = \frac{-2 \cos x}{\sin x} = -2 \cot x = -2 \times \frac{3}{4} = -\frac{3}{2}$$

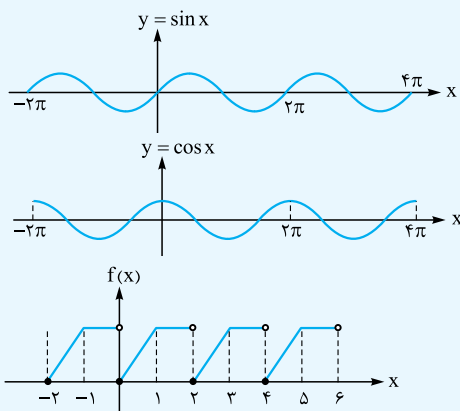
نمودار توابع مثلثاتی

دوره تناوب تابع f را متناوب می‌نامیم هرگاه یک عدد حقیقی مثبت مانند T موجود باشد به طوری که برای هر $x \in D_f$ داشته باشیم:

$$x \pm T \in D_f, \quad f(x + T) = f(x)$$

کوچک‌ترین عدد مثبت T با این خاصیت را، دوره تناوب f می‌نامیم.

به نمودارهای زیر توجه کنید:

$$\sin(x \pm 2\pi) = \sin x$$

$$\cos(x \pm 2\pi) = \cos x$$

$$f(x \pm 2) = f(x)$$

نکته دوره تناوب برخی توابع خاص به صورت زیر است:

تابع	دوره تناوب
$\sin(ax + b)$, $\cos(ax + b)$	$\frac{2\pi}{ a }$
$\sin^2(ax + b)$, $\cos^2(ax + b)$ $ \sin(ax + b) $, $ \cos(ax + b) $	$\frac{\pi}{ a }$
$\tan(ax + b)$, $\cot(ax + b)$	

(سراسری ۹۸)

تست - دوره تناوب تابع با ضابطه $f(x) = \tan(\pi x) - \cot(\pi x)$ کدام است؟

$$\pi \text{ (۴)}$$

$$2 \text{ (۳)}$$

$$1 \text{ (۲)}$$

$$\frac{1}{2} \text{ (۱)}$$

$$f(x) = -2 \cot(2\pi x) \quad T = \frac{\pi}{2\pi} = \frac{1}{2}$$

پاسخ - گزینه «۱» با توجه به فرمول $\tan \theta - \cot \theta = -2 \cot 2\theta$ حل می‌کنیم:

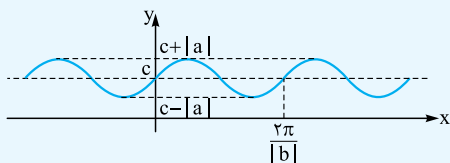
نکته اگر دوره تناوب تابع $y = f(x)$ برابر T باشد، دوره تناوب تابع $y = c + kf(ax + b)$ برابر $\frac{T}{|a|}$ است.

مثال دوره تناوب تابع $y = f(x)$ برابر ۶ است. مقدار مثبت a را به گونه‌ای بیابید که دوره تناوب تابع $y = 1 + f(\frac{x}{a})$ از دوره تناوب تابع $y = 1 - f(\frac{x}{a})$ ده واحد کم‌تر باشد.

پاسخ دوره تناوب $1 + f(\frac{x}{a})$ برابر $\frac{6}{a}$ و دوره تناوب $1 - f(\frac{x}{a})$ برابر $\frac{6}{a}$ است.

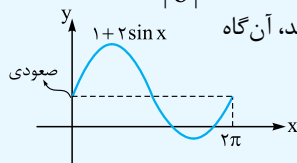
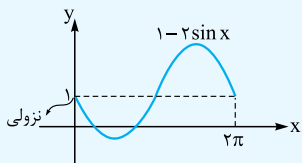
$$\frac{6}{a} = 6a - 10 \Rightarrow 3a^2 - 5a - 2 = 0 \Rightarrow a = 2$$

نمودار تابع $y = c + a \sin bx$ نمودار این تابع به صورت زیر است:

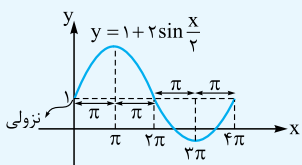

ویژگی‌های نمودار:

۱ ماکزیمم تابع برابر $c + |a|$ ، مینیمم تابع برابر $c - |a|$ و دوره تناوب تابع برابر $\frac{2\pi}{|b|}$ است.

۲ در مجاورت محور y ها (خط $x = 0$) اگر نمودار تابع، اکیداً صعودی باشد، آن‌گاه $ab > 0$ و اگر اکیداً نزولی باشد، $ab < 0$ است.

۳ خط $y = c$ نمودار تابع را در یک دوره تناوب، به چهار قسمت مساوی تقسیم می‌کند که طول هر قسمت $\frac{T}{4}$ است.

$$T = \frac{2\pi}{\frac{1}{2}} = 4\pi, \quad \frac{T}{4} = \pi$$

۴ فاصله بین دو نقطه ماکزیمم متوالی یا مینیمم متوالی، یک دوره تناوب است.

مثال مقادیر ماکزیمم، مینیمم و دوره تناوب تابع $y = 3 - 7 \sin(2\pi x)$ را بیابید.

$$\max = c + |a| = 3 + |-7| = 10$$

$$\min = c - |a| = 3 - |-7| = -4$$

$$T = \frac{2\pi}{|b|} = \frac{2\pi}{2\pi} = 1$$

مثال تابع مثلثاتی به فرم $y = c + a \sin bx$ مثال بنویسید که مقادیر ماکزیمم، مینیمم و دوره تناوب آن به ترتیب ۷، -۱ و 4π باشد.

$$\begin{cases} \max = c + |a| = 7 \\ \min = c - |a| = -1 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} c = 3 \\ |a| = 4 \end{cases}$$

$$T = \frac{2\pi}{|b|} \Rightarrow \frac{2\pi}{|b|} = 4\pi \Rightarrow |b| = \frac{1}{2} \Rightarrow y = 3 \pm 4 \sin(\frac{1}{2}x)$$

تست در تابع مثلثاتی $y = a - (2a + 2) \sin(\frac{\pi}{a}x)$ مقدار ماکزیمم از سه برابر دوره تناوب آن چهار واحد کم‌تر است. مقدار مینیمم این تابع چه قدر است؟ ($a > 0$)

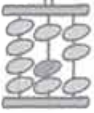
$$-6 \quad (4) \qquad -4 \quad (3) \qquad -3 \quad (2) \qquad -2 \quad (1)$$

$$\max = a + |2a + 2|$$

پاسخ گزینه «۳»

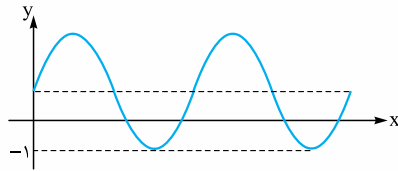
$$\begin{cases} T = \frac{2\pi}{|\frac{\pi}{a}|} = 2|a| \\ \min = a - |2a + 2| \end{cases} \Rightarrow a + |2a + 2| = 6|a| - 4 \xrightarrow{a > 0} 3a + 2 = 6a - 4 \Rightarrow a = 2$$

پس مینیمم برابر $a - |2a + 2| = 2 - 6 = -4$ است.

(سراسری ۹۷)

تست شکل زیر، نمودار تابع $y = 1 + a \sin(b\pi x)$ در بازه $(0, \frac{4}{3})$ است. $a + b$ کدام است؟

- ۱) ۳
- ۲) ۴
- ۳) ۵
- ۴) ۶

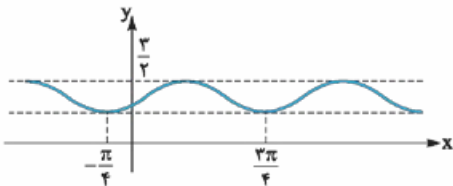
پاسخ گزینه «۳» در اطراف $x = 0$ تابع صعودی است، پس $ab > 0$ است. حال هر دو را مثبت فرض کنید:
نمودار تابع در دو دوره تناوب رسم شده است پس $T = \frac{2}{3}$ است.

$$T = \frac{2}{3} = \frac{2\pi}{|b\pi|} \Rightarrow b = 3$$

$$\min = -1 \Rightarrow 1 - |a| = -1 \Rightarrow 1 - a = -1 \Rightarrow a = 2 \Rightarrow a + b = 5$$

(سراسری ۹۸)

تست شکل زیر نمودار تابع $y = 1 + a \sin 2bx \cos bx$ است. $a + b$ کدام است؟

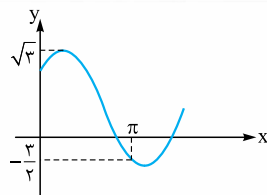
- ۱) ۱
- ۲) ۳/۲
- ۳) ۲
- ۴) ۳

پاسخ گزینه «۳» ضابطه تابع را به صورت $y = 1 + \frac{a}{2} \sin 2bx$ می‌نویسیم. چون نمودار تابع در اطراف $x = 0$ ، صعودی است، پس $ab > 0$ است. با توجه به گزینه‌ها، هر دو را مثبت فرض می‌کنیم:

$$T = \frac{3\pi}{4} - (-\frac{\pi}{4}) = \pi \Rightarrow \pi = \frac{2\pi}{|2b|} \Rightarrow b = 1$$

$$\max = \frac{3}{2} \Rightarrow 1 + |\frac{a}{2}| = \frac{3}{2} \Rightarrow a = 1 \Rightarrow a + b = 2$$

نکته اگر $|\theta| < \frac{\pi}{2}$ باشد، آن‌گاه ویژگی‌های تابع $f(x) = c + a \sin(bx + \theta)$ همانند همان ویژگی‌هایی است که در مورد $y = c + a \sin bx$ بیان کرده بودیم.

(سراسری ۹۸)

تست شکل روبه‌رو قسمتی از نمودار تابع $y = a + b \sin(x + \frac{\pi}{3})$ است. b کدام است؟

- ۱) $\frac{\sqrt{3}}{2}$
- ۲) $\frac{3}{2}$
- ۳) $\sqrt{3}$
- ۴) ۲

پاسخ گزینه «۳» در اطراف $x = 0$ تابع صعودی است پس $b > 0$ است.

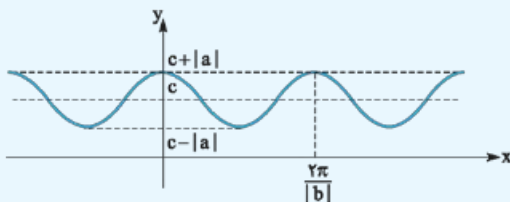
$$1) \max = a + |b| = a + b = \sqrt{3}$$

$$2) f(\pi) = -\frac{3}{2} \Rightarrow a + b \sin(\pi + \frac{\pi}{3}) = -\frac{3}{2} \Rightarrow a - \frac{b\sqrt{3}}{2} = -\frac{3}{2}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} a + b = \sqrt{3} \\ 2a - b\sqrt{3} = -3 \end{cases} \Rightarrow -2b - b\sqrt{3} = -2\sqrt{3} - 3 \Rightarrow b = \frac{2\sqrt{3} + 3}{2 + \sqrt{3}} = \sqrt{3}$$

پس به یک دستگاه می‌رسیم:

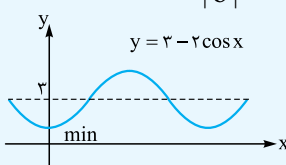
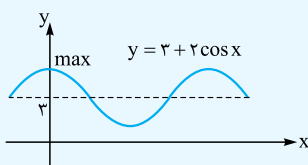
نمودار تابع $y = c + a \cos bx$ نمودار این تابع به صورت مقابل است:

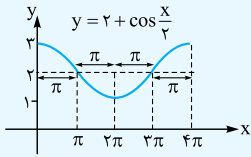

ویژگی‌های نمودار:

۱) ماکزیمم، مینیمم و دوره تناوب تابع به ترتیب برابر $c + |a|$ ، $c - |a|$ و $\frac{2\pi}{|b|}$ است.

۲) بر روی محور y ، اگر ماکزیمم داشته باشیم، علامت a مثبت و اگر مینیمم داشته باشیم، علامت a منفی است. (علامت b تأثیری در نمودار ندارد.)

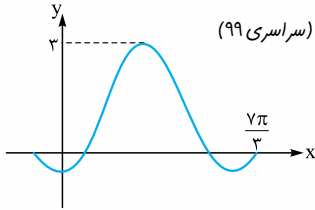

$$T = \frac{2\pi}{\frac{1}{3}} = 6\pi$$

۳ خط $y = c$ نمودار تابع را در یک دوره تناوب، به چهار قسمت

مساوی تقسیم می‌کند:

۴ فاصله بین دو نقطهٔ ماکزیمم متوالی یا مینیمم متوالی، یک دورهٔ تناوب است.

تست - شکل مقابل، قسمتی از نمودار تابع با ضابطهٔ $y = a + b \sin(\frac{\pi}{3} + x)$ است. مقدار b کدام است؟ (سراسری ۹۹)

- ۲ (۱)
- ۱ (۲)
- ۱ (۳)
- ۲ (۴)

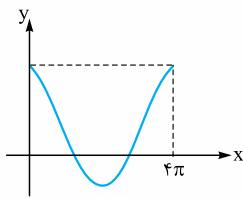
پاسخ - گزینهٔ «۴» ضابطهٔ تابع را به صورت $y = a + b \cos x$ می‌نویسیم. چون روی محور y ها، مینیمم وجود دارد پس $b < 0$ است.

$$\max = a + |b| = a - b = 3$$

$$0 = a + b \cos \frac{\pi}{3} = a + \frac{b}{2}$$

از طرفی نمودار تابع از نقطهٔ $(\frac{\pi}{3}, 0)$ عبور کرده است، پس:

$$\begin{cases} a - b = 3 \\ a + \frac{b}{2} = 0 \end{cases} \text{ از حل دستگاه داریم } b = -2 \text{ و } a = 1.$$

تست - شکل روبه‌رو، قسمتی از نمودار تابع $y = \frac{1}{3} + 2 \cos mx$ است. مقدار تابع در نقطه‌ای به طول

(سراسری ۹۶)

$x = \frac{16\pi}{3}$ کدام است؟

- $\frac{1}{3}$ (۱)
- $\frac{1}{2}$ (۲)
- صفر (۴)
- ۱ (۳)

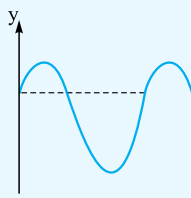
پاسخ - گزینهٔ «۱» دورهٔ تناوب تابع برابر 4π است.

$$T = 4\pi \Rightarrow \frac{2\pi}{|m|} = 4\pi \Rightarrow |m| = \frac{1}{2}$$

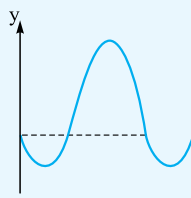
$$y = \frac{1}{3} + 2 \cos(\frac{1}{2}x)$$

$$y(\frac{16\pi}{3}) = \frac{1}{3} + 2 \cos \frac{8\pi}{3} = \frac{1}{3} + 2(-\frac{1}{2}) = -\frac{1}{3}$$

نکته - فرض کنید $b > 0$ و $|\theta| < \frac{\pi}{2}$ باشد، در این صورت نمودار $y = c + a \cos(bx + \theta)$ به یکی از صورت‌های زیر است:

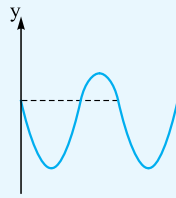

$a > 0$ و $\theta < 0$

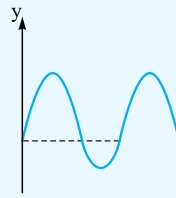

$a < 0$ و $\theta < 0$

انتقال به راست

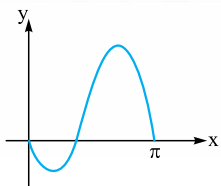
$a > 0$ و $\theta > 0$

$a < 0$ و $\theta > 0$

انتقال به چپ

به بیان دیگر: اگر در سمت راست محور y ها اول مینیمم داشته باشد، آن‌گاه $a\theta > 0$ و اگر اول ماکزیمم داشته باشد، آن‌گاه $a\theta < 0$ است. ($b > 0$)

تست - قسمتی از نمودار تابع $y = 1 + a \cos(bx - \frac{\pi}{3})$ به صورت مقابل است. حاصل $a - b$ کدام است؟

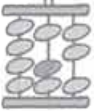
- ۴ (۲)
- ۱ (۱)
- صفر (۴)
- ۴ (۳)

پاسخ - گزینهٔ «۳» نمودار تابع از مبدأ عبور کرده است.

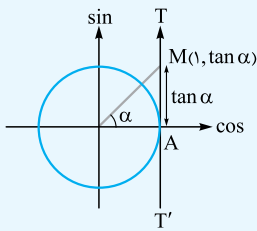
$$y(0) = 0 \Rightarrow 1 + a \cos(-\frac{\pi}{3}) = 0 \Rightarrow 1 + \frac{a}{2} = 0 \Rightarrow a = -2$$

چون $a < 0$ و در سمت راست محور y ها، ابتدا $\min$ داریم پس $b > 0$ است.

$$T = \pi \Rightarrow \pi = \frac{2\pi}{|b|} \Rightarrow b = 2 \Rightarrow a - b = -4$$

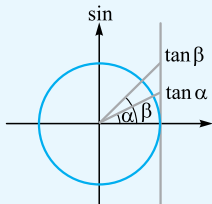
تابع تانژانت

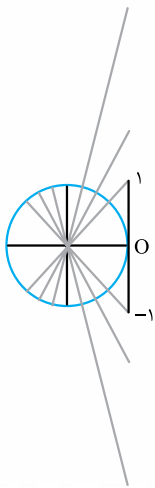
در دایره مثلثاتی شکل مقابل، خط $x = 1$ را محور تانژانت می‌نامیم. نقطه A مبدأ این محور و جهت مثبت محور، از پایین به بالا است.

در این صورت، اگر انتهای کمان روبه‌رو به α ، در ناحیه اول و سوم باشد، $\tan \alpha$ مثبت و اگر در ناحیه دوم و چهارم باشد، $\tan \alpha$ منفی است.

نکته در هر یک از چهار ناحیه دایره مثلثاتی مقدار $\tan \alpha$ اکیداً صعودی است.

$$0 < \alpha < \beta < \frac{\pi}{2} \Rightarrow \tan \alpha < \tan \beta$$

تست اگر $\frac{\pi}{4} < x < \frac{3\pi}{4}$ و $\tan x = \frac{3}{2m-3}$ باشد، حدود m کدام است؟

$$m > 3 \quad (1)$$

$$0 < m < \frac{3}{2} \quad (2)$$

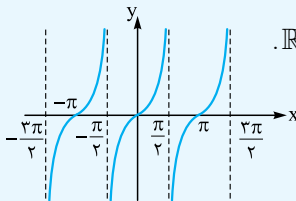
$$\frac{3}{2} < m < 3 \quad (3)$$

$$0 < m < 3, m \neq \frac{3}{2} \quad (4)$$

پاسخ گزینه «۴» با توجه به دایره مثلثاتی و محور تانژانت‌ها، معلوم می‌شود $\tan x > 1$ و $\tan x < -1$ است، پس $|\tan x| > 1$ است.

$$\left| \frac{3}{2m-3} \right| > 1 \Rightarrow |2m-3| < 3 \Rightarrow -3 < 2m-3 < 3 \Rightarrow 0 < m < 3, m \neq \frac{3}{2}$$

نمودار تابع $\tan x$ تابع $y = \tan x$ تابعی است با دامنه $D = \{x \in \mathbb{R}, x \neq k\pi + \frac{\pi}{2}, k \in \mathbb{Z}\}$ و برد $\mathbb{R}$.

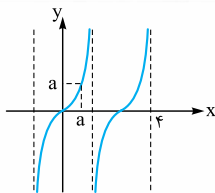

این تابع متناوب و دوره تناوب آن برابر π است و نمودار آن به صورت مقابل است:

این تابع در بازه $(-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2})$ اکیداً صعودی است (ولی در اجتماع دو بازه $(-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2})$ و $(\frac{\pi}{2}, \frac{3\pi}{2})$ غیریکنواست).

تذکره در حالت کلی دوره تناوب تابع $y = a \tan(bx + \alpha)$ برابر $\frac{\pi}{|b|}$ است.

تست قسمتی از نمودار تابع $y = -a \tan(b\pi x)$ به صورت مقابل است. مقدار a کدام است؟

$$\frac{4}{3} \quad (1)$$

$$\frac{2}{3} \quad (2)$$

$$1 \quad (3)$$

$$\frac{3}{4} \quad (4)$$

پاسخ گزینه «۲» با توجه به شکل، $a > 0$ است و چون تابع در اطراف مبدأ صعودی است پس $-ab > 0$ و در نتیجه $b < 0$ است.

$$y = a \tan(-b\pi x)$$

در $x = \frac{1}{4}$ تابع تانژانت برای دومین بار در سمت راست، تعریف نشده است، پس:

$$-b\pi x = \frac{3\pi}{4} \xrightarrow{x = \frac{1}{4}} -\frac{3}{4}b\pi = \frac{3\pi}{4} \Rightarrow b = -\frac{3}{4}$$

$$y(a) = a \Rightarrow a = -a \tan\left(-\frac{3\pi}{4} a\right) \Rightarrow \tan \frac{3\pi a}{4} = 1$$

$$\text{اولین جواب: } \frac{3\pi a}{4} = \frac{\pi}{4} \Rightarrow a = \frac{2}{3}$$

تست تابع $f(x) = 2 \tan\left(\frac{3}{4}\pi x\right)$ در بازه $(-a, a)$ اکیداً صعودی است. حداکثر a کدام است؟

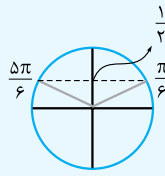
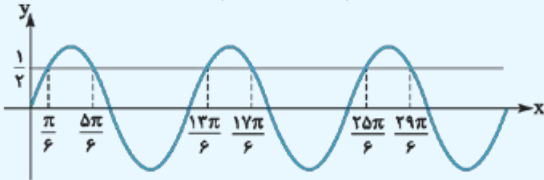
- (۱) $\frac{1}{3}$ (۲) $\frac{2}{3}$ (۳) $\frac{1}{6}$ (۴) $\frac{3}{2}$

پاسخ گزینه «۱» تابع تنازنت در بازه $\left(-\frac{T}{4}, \frac{T}{4}\right)$ اکیداً یکنواست. پس a حداکثر برابر نصف دوره تناوب است.
 $a = \frac{1}{4}T = \frac{1}{4} \frac{\pi}{\left|\frac{3}{4}\pi\right|} = \frac{1}{3}$

معادلات مثلثاتی

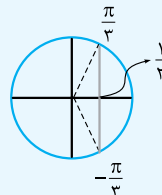
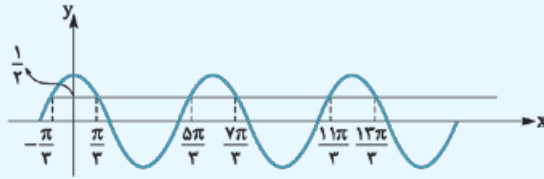
۱ در بازه $[0, 2\pi]$ ، دو زاویه یافت می‌شود که سینوس آن‌ها برابر $\frac{1}{2}$ است. پس معادله $\sin x = \frac{1}{2}$ در این بازه دو جواب $x = \frac{\pi}{6}$ و $x = \frac{5\pi}{6}$ دارد.

اما به دلیل متناوب بودن سینوس، می‌توانیم تمام جواب‌های معادله $\sin x = \frac{1}{2}$ را به صورت $\frac{\pi}{6} + 2k\pi$ و $\frac{5\pi}{6} + 2k\pi$ نمایش دهیم.

نتیجه جواب‌های کلی معادله مثلثاتی $\sin x = \sin \alpha$ به صورت روبه‌رو است:
 $\begin{cases} x = \alpha + 2k\pi \\ x = \pi - \alpha + 2k\pi \end{cases}$

۲ جواب‌های معادله مثلثاتی $\cos x = \frac{1}{2}$ در بازه $[-\pi, \pi]$ عبارتند از $\frac{\pi}{3}$ و $-\frac{\pi}{3}$ و تمام جواب‌های این معادله به صورت $x = \pm \frac{\pi}{3} + 2k\pi$ است.

نتیجه جواب‌های کلی معادله مثلثاتی $\cos x = \cos \alpha$ به صورت مقابل است:
 $x = \pm \alpha + 2k\pi$

(سراسری ۹۸)

تست مجموع جواب‌های معادله مثلثاتی $4 \sin x \sin\left(\frac{3\pi}{4} - x\right) = 1$ در بازه $[0, 2\pi]$ کدام است؟

- (۱) $\frac{5\pi}{2}$ (۲) 2π (۳) 4π (۴) 5π

پاسخ گزینه «۴»

$$4 \sin x (-\cos x) = 1 \Rightarrow -2 \sin 2x = 1 \Rightarrow \sin 2x = -\frac{1}{2}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} 2x = -\frac{\pi}{6} + 2k\pi \Rightarrow x = -\frac{\pi}{12} + k\pi \xrightarrow{k=1,2} x = \frac{11\pi}{12}, \frac{23\pi}{12} \\ 2x = \pi + \frac{\pi}{6} + 2k\pi \Rightarrow x = \frac{7\pi}{12} + k\pi \xrightarrow{k=0,1} x = \frac{7\pi}{12}, \frac{19\pi}{12} \end{cases}$$

$$\text{جمع جواب‌ها: } S = \frac{11\pi}{12} + \frac{23\pi}{12} + \frac{7\pi}{12} + \frac{19\pi}{12} = \frac{60\pi}{12} = 5\pi$$

(سراسری ۱۳۰۰)

تست تعداد جواب‌های معادله مثلثاتی $\cos^2 x - \sin^2 x \cos 3x = 1$ در فاصله $[0, 2\pi]$ کدام است؟

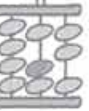
- (۱) ۱   (۲) ۳   (۳) ۵   (۴) ۶

پاسخ گزینه «۴» توجه کنید در حل معادلات، اگر خواستید دو طرف تساوی را به عبارتی مانند A ساده کنید باید $A = 0$ را هم در نظر بگیرید.

$$-\sin^2 x \cos 3x = 1 - \cos^2 x \Rightarrow -\sin^2 x \cos 3x = \sin^2 x$$

$$\begin{cases} \sin^2 x = 0 \Rightarrow x = 0, \pi, 2\pi \\ -\cos 3x = 1 \Rightarrow 3x = \pi, 3\pi, 5\pi \Rightarrow x = \frac{\pi}{3}, \pi, \frac{5\pi}{3} \end{cases}$$

پس ۶ جواب دارد.

نکته در معادلات زیر کافی است نسبت مثلثاتی عوض شود یا این که زاویه آن قرینه شود؛ مثلاً:

$$1 \quad \sin \alpha = -\sin \beta \Rightarrow \sin \alpha = \sin(-\beta) \Rightarrow \begin{cases} \alpha = 2k\pi - \beta \\ \alpha = 2k\pi + \pi + \beta \end{cases}$$

$$2 \quad \cos \alpha = -\cos \beta \Rightarrow \cos \alpha = \cos(\pi - \beta) \Rightarrow \begin{cases} \alpha = 2k\pi + \pi - \beta \\ \alpha = 2k\pi - \pi + \beta \end{cases}$$

$$3 \quad \sin \alpha = \cos \beta \Rightarrow \sin \alpha = \sin\left(\frac{\pi}{2} - \beta\right) \Rightarrow \begin{cases} \alpha = 2k\pi + \frac{\pi}{2} - \beta \\ \alpha = 2k\pi + \pi - \frac{\pi}{2} + \beta \end{cases}$$

$$4 \quad \sin \alpha = -\cos \beta \Rightarrow \sin \alpha = \sin\left(\frac{3\pi}{2} - \beta\right) \Rightarrow \begin{cases} \alpha = 2k\pi + \frac{3\pi}{2} - \beta \\ \alpha = 2k\pi + \pi - \frac{3\pi}{2} + \beta \end{cases}$$

تست - جواب‌های معادله مثلثاتی $\sin(2x - \frac{\pi}{4}) = \cos(x + \frac{\pi}{4})$ با شرط $x \neq k\pi$ که در آن k عدد صحیح است، کدام است؟ (سراسری ۹۹)

$$x = \frac{2k\pi}{3} + \frac{\pi}{6} \quad (4) \quad x = \frac{2k\pi}{3} - \frac{\pi}{6} \quad (3) \quad x = \frac{2k\pi}{3} \quad (2) \quad x = \frac{k\pi}{3} \quad (1)$$

پاسخ - گزینه «۴» از ویژگی‌های $\cos \alpha = \sin(\frac{\pi}{2} - \alpha)$ استفاده می‌کنیم.

$$\sin(2x - \frac{\pi}{4}) = \sin(\frac{\pi}{2} - x - \frac{\pi}{4}) = \sin(\frac{\pi}{4} - x) \Rightarrow \begin{cases} 2x - \frac{\pi}{4} = \frac{\pi}{4} - x + 2k\pi \\ 2x - \frac{\pi}{4} = \pi - (\frac{\pi}{4} - x) + 2k\pi \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x = \frac{\pi}{6} + \frac{2k\pi}{3} \\ x = \pi + 2k\pi \end{cases}$$

طبق فرض، جواب $x = \pi + 2k\pi$ قابل قبول نیست.

تست - جواب کلی معادله مثلثاتی $\cos 3x + \cos x = 0$ باشد، $\cos x \neq 0$ کدام است؟ (سراسری ۹۸)

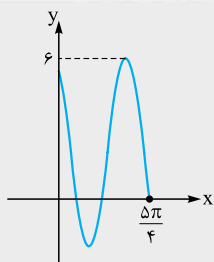
$$x = k\pi + \frac{\pi}{4} \quad (4) \quad x = k\pi - \frac{\pi}{4} \quad (3) \quad x = \frac{k\pi}{2} + \frac{\pi}{4} \quad (2) \quad x = \frac{k\pi}{2} - \frac{\pi}{4} \quad (1)$$

پاسخ - گزینه «۲» از ویژگی $-\cos x = \cos(\pi - x)$ استفاده می‌کنیم:

$$\cos 3x = -\cos x = \cos(\pi - x) \Rightarrow \begin{cases} 3x = \pi - x + 2k\pi \\ 3x = -(\pi - x) + 2k\pi \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x = \frac{\pi}{4} + \frac{k\pi}{2} \\ x = -\frac{\pi}{4} + k\pi \end{cases}$$

چون $\cos x \neq 0$ است، پس $x \neq -\frac{\pi}{4} + k\pi$ است.

نکته تحلیل و حل برخی از سؤالات نمودارهای مثلثاتی، نیاز به حل معادله مثلثاتی دارد.

مثال - نمودار تابع $f(x) = a - 4 \sin(bx - \frac{\pi}{3})$ در بازه $[0, \frac{\Delta\pi}{4}]$ به صورت مقابل است. مقدار b را بیابید.

پاسخ - ماکزیمم تابع برابر $a + 4$ است، پس $a = 2$ است. چون در $x = 0$ تابع نزولی است پس $-4b < 0$

و $b > 0$ است. $x = \frac{\Delta\pi}{4}$ سومین نقطه برخورد تابع با محور x ها است.

$$y = 0 \Rightarrow 0 = 2 - 4 \sin(b \frac{\Delta\pi}{4} - \frac{\pi}{3}) \Rightarrow \sin(\frac{\Delta b \pi}{4} - \frac{\pi}{3}) = \frac{1}{2}$$

$$\text{جواب سومین جواب: } 2\pi + \frac{\pi}{6} = \frac{\Delta\pi b}{4} - \frac{\pi}{3} \Rightarrow b = 2$$

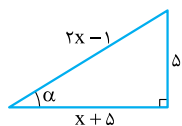

پرستش‌های چهارگزینه‌ای

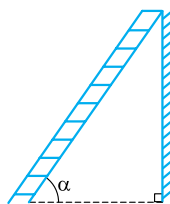
نسبت‌های مثلثاتی در مثلث قائم‌الزاویه

۷۳۴- در شکل مقابل، مقدار $\cos \alpha$ کدام است؟

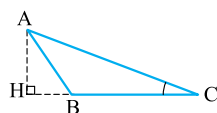
$\frac{1}{3}$ (۲)	$\frac{5}{13}$ (۱)
$\frac{12}{13}$ (۴)	$\frac{13}{15}$ (۳)

۷۳۵- نردبامی مطابق شکل در کنار یک دیوار قرار گرفته است. اگر طول نردبام $1/25$ برابر ارتفاع دیوار باشد، مقدار تانژانت زاویه‌ای که نردبام با زمین می‌سازد، چه قدر است؟

$\frac{3}{4}$ (۲)	$\frac{2}{3}$ (۱)
$\frac{3}{2}$ (۴)	$\frac{4}{3}$ (۳)

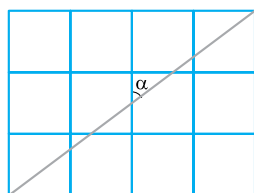
۷۳۶- در مثلث ABC شکل مقابل $\cos C = 0/8$ است. اگر $AH = 18$ باشد، طول پاره خط CH چه قدر است؟

۲۸ (۲)	۲۴ (۱)
۳۶ (۴)	۳۲ (۳)

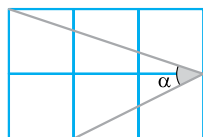
۷۳۷- یک موشک در ارتفاع ۲۰ متری از سطح زمین با زاویه 30° پرتاب می‌شود. پس از طی ۸۰۰ متر در همین راستا در چه ارتفاعی از سطح زمین قرار می‌گیرد؟

$400\sqrt{3} + 20$ (۴)	۴۲۰ (۳)	$400\sqrt{3}$ (۲)	۴۰۰ (۱)

۷۳۸- اگر اندازه هر ضلع مربع کوچک یک واحد باشد، مقدار $\sin \alpha$ کدام است؟

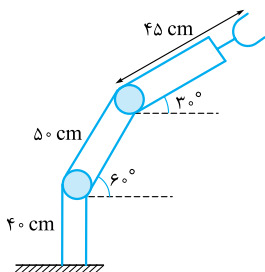
$\frac{2}{3}$ (۲)	$\frac{1}{2}$ (۱)
$\frac{4}{5}$ (۴)	$\frac{3}{4}$ (۳)

۷۳۹- هر ضلع مربع کوچک ۱ واحد است. مقدار $\sin \alpha$ کدام است؟

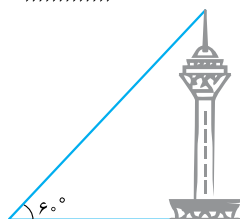
$\frac{\sqrt{2}}{3}$ (۲)	$\frac{\sqrt{2}}{2}$ (۱)
$\frac{1}{2}$ (۴)	$\frac{\sqrt{3}}{3}$ (۳)

۷۴۰- در روبات شکل مقابل فاصله نوک گیره از سطح زمین چند سانتی‌متر است؟ ($\sqrt{3} \sim 1/7$)

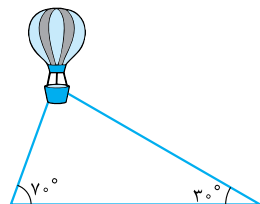
۱۰۳ (۱)
۱۰۳/۲۵ (۲)
۱۰۵ (۳)
۱۰۵/۲۵ (۴)

۷۴۱- طاهایا به نوک برج میلاد با زاویه 60° نگاه می‌کند. اگر ارتفاع برج میلاد را ۴۳۵ متر فرض کنیم، طاهایا چند متر از برج دور شود تا نوک برج را با زاویه 30° نگاه کند؟

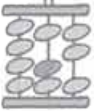

$290\sqrt{3}$ (۱)
$270\sqrt{3}$ (۲)
۴۳۵ (۳)
۳۶۰ (۴)

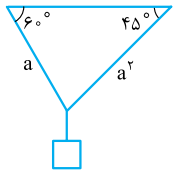
۷۴۲- یک بالن مطابق شکل به وسیله دو طناب به زمین بسته شده است. اگر طول یکی از طناب‌ها ۱۸ باشد، طول طناب دوم کدام است؟ ($\sin 70^\circ = 0/9$)

۱۰ (۲)	۹ (۱)
۱۲ (۴)	۱۱ (۳)

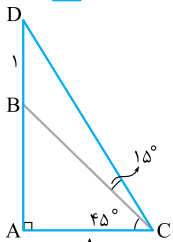

۷۴۳- جسمی با دو طناب مطابق شکل آویزان است. a کدام است؟

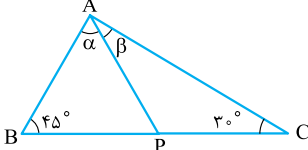
- (۱) $\frac{\sqrt{3}}{2}$
 (۲) $\frac{1}{2}$
 (۳) $\sqrt{3}$
 (۴) $\frac{\sqrt{6}}{2}$

۷۴۴- در شکل مقابل اندازه AB کدام است؟

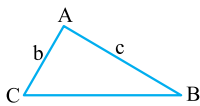
- (۱) $\frac{\sqrt{3}}{2}$
 (۲) $\frac{\sqrt{3}+1}{2}$
 (۳) $\frac{\sqrt{3}}{2} + 1$
 (۴) $\sqrt{3} + \frac{1}{2}$

۷۴۵- در شکل مقابل $BP = 2PC$ است. حاصل $\frac{\sin \alpha}{\sin \beta}$ کدام است؟

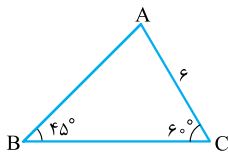
- (۱) $\sqrt{2}$
 (۲) $2\sqrt{2}$
 (۳) $\frac{\sqrt{2}}{2}$
 (۴) $\sqrt{3}$

۷۴۶- در شکل مقابل، $b \cos C + c \cos B = 4$ و مساحت مثلث برابر ۱۶ است. اندازه ارتفاع وارد بر ضلع BC چه قدر است؟

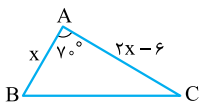
- (۱) ۴
 (۲) ۸
 (۳) ۱۲
 (۴) ۱۶

۷۴۷- مساحت شکل مقابل کدام است؟

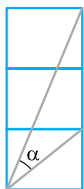
- (۱) $\frac{9\sqrt{3}+27}{2}$
 (۲) $\frac{9\sqrt{3}+18}{2}$
 (۳) $\frac{18\sqrt{3}+9}{2}$
 (۴) $\frac{18\sqrt{3}+27}{2}$

۷۴۸- مساحت مثلث ABC در شکل مقابل برابر ۳۶ است. x کدام است؟ ($\sin 70^\circ = 0.9$)

- (۱) ۵
 (۲) ۶
 (۳) ۷
 (۴) ۸

۷۴۹- اندازه ضلع هر مربع برابر ۱ واحد است. $\sin \alpha$ کدام است؟

- (۱) $\frac{1}{2}$
 (۲) $\frac{\sqrt{2}}{2}$
 (۳) $\frac{\sqrt{3}}{3}$
 (۴) $\frac{\sqrt{5}}{5}$

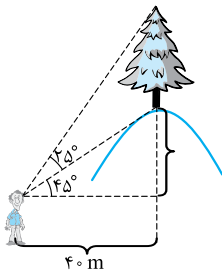
۷۵۰- در متوازی‌الاضلاعی اندازه دو قطر ۱۰ و ۱۸ و زاویه بین دو قطر 150° است. مساحت متوازی‌الاضلاع کدام است؟

- (۱) ۴۵
 (۲) ۹۰
 (۳) $45\sqrt{3}$
 (۴) $90\sqrt{3}$

۷۵۱- اگر مساحت یک شش‌ضلعی منتظم برابر $6\sqrt{3}$ باشد، اندازه قطر کوچک آن کدام است؟

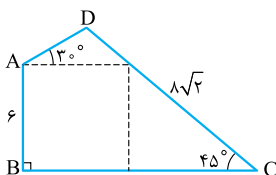
- (۱) $\sqrt{3}$
 (۲) $2\sqrt{3}$
 (۳) ۲
 (۴) ۴

۷۵۲- ناظری مطابق شکل به درختی که بر روی تپه‌ای قرار دارد نگاه می‌کند. ارتفاع درخت کدام است؟ ($\tan 70^\circ = 2/75$)

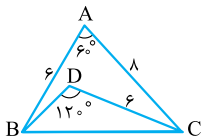

- (۱) ۴۰
 (۲) ۶۰
 (۳) ۷۰
 (۴) ۸۰

۷۵۳- در شکل مقابل، $CD = 8\sqrt{2}$ و $AB = 6$ می‌باشد. طول AD کدام است؟

- (۱) ۳
 (۲) ۴
 (۳) $3\sqrt{2}$
 (۴) $4\sqrt{2}$

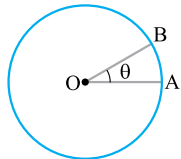

۷۵۴- در شکل مقابل، مساحت مثلث BDC چه قدر است؟

(۲) $3\sqrt{3}$
(۴) $2\sqrt{3}$

(۱) $6\sqrt{3}$
(۳) $4\sqrt{3}$

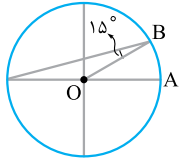
طول کمان و روابط قطاع

۷۵۵- در دایره شکل مقابل طول کمان AB، $\frac{1}{3}$ شعاع دایره است. زاویه theta چند درجه است؟

(۲) $\frac{3^\circ}{\pi}$
(۴) 6°

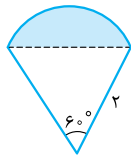
(۱) $\frac{6^\circ}{\pi}$
(۳) 3°

۷۵۶- شعاع دایره مقابل برابر ۱۲ است. اندازه کمان AB کدام است؟

(۲) $\frac{\pi}{3}$
(۴) 2π

(۱) $\frac{\pi}{6}$
(۳) π

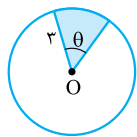
۷۵۷- در شکل مقابل، مساحت قسمت رنگی کدام است؟

(۲) $\frac{2\pi}{3} - \sqrt{3}$

(۱) $\frac{4\pi}{3} - 2\sqrt{3}$

(۴) $\frac{\pi}{3} - \frac{\sqrt{3}}{2}$

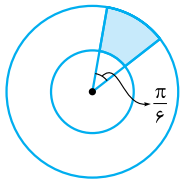
(۳) $\frac{2\pi}{3} - \frac{\sqrt{3}}{2}$

۷۵۸- در شکل مقابل، محیط و مساحت قسمت رنگی از لحاظ عددی با هم برابر است. theta برحسب رادیان کدام است؟

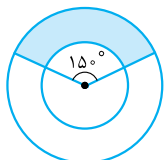
(۲) ۴
(۴) $\frac{\pi}{4}$

(۱) ۳
(۳) $\frac{\pi}{3}$

۷۵۹- در شکل مقابل، دو دایره هم‌مرکز و شعاع آن‌ها ۴ و ۸ است. مساحت ناحیه رنگی کدام است؟

(۱) 2π
(۲) 3π
(۳) 4π
(۴) 6π

۷۶۰- در شکل مقابل دو دایره هم‌مرکز و شعاع آن‌ها ۳ و ۸ است. محیط ناحیه رنگی کدام است؟

(۲) $5 + 25\frac{\pi}{2}$

(۱) $10 + 25\frac{\pi}{2}$

(۴) $10 + 55\frac{\pi}{6}$

(۳) $5 + 55\frac{\pi}{6}$

دایره مثلثاتی

۷۶۱- انتهای کمان مربوط به زاویه 215° با انتهای کمان مربوط به کدام زاویه زیر در یک ناحیه دایره مثلثاتی قرار ندارد؟

(۴) $-\frac{11\pi}{4}$

(۳) $\frac{13\pi}{5}$

(۲) $-\frac{7\pi}{6}$

(۱) $\frac{2\pi}{3}$

۷۶۲- دو زاویه theta و 49° در یک ناحیه دایره مثلثاتی قرار دارند. theta کدام می‌تواند باشد؟

(۴) $\frac{8\pi}{5}$

(۳) $\frac{17\pi}{8}$

(۲) $\frac{4\pi}{3}$

(۱) $\frac{5\pi}{6}$

۷۶۳- انتهای کمان مربوط به 53° و α° در دایره مثلثاتی دو سر قطر دایره قرار گرفته‌اند. alpha کدام زاویه می‌تواند باشد؟

(۴) $\frac{35\pi}{18}$

(۳) $\frac{19\pi}{18}$

(۲) $\frac{17\pi}{18}$

(۱) $\frac{\pi}{18}$

۷۶۴- اگر سینوس ۱، ۲ و ۳ رادیان به ترتیب برابر a، b و c باشد، کدام گزینه صحیح است؟

(۴) $c < a < b$

(۳) $a < c < b$

(۲) $c < b < a$

(۱) $a < b < c$

۷۶۵- کدام عدد مثبت است؟

(۴) $\cos 6$

(۳) $\sin 5$

(۲) $\cos 4$

(۱) $\tan 3$

۷۶۶- انتهای کمان زوایای $\frac{k\pi}{4} + \frac{\pi}{3}$ رئوس کدام چندضلعی است؟ ($k \in \mathbb{N}$)

(۴) ۱۲ ضلعی منتظم

(۳) هشتضلعی منتظم

(۲) ششضلعی منتظم

(۱) مربع

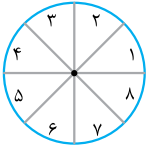

۷۶۷- انتهای کمان‌های زاویه $\theta = \frac{k\pi}{6} + \frac{\pi}{8}$ چند نقطه را روی دایره مثلثاتی نشان می‌دهد؟ ($k \in \mathbb{Z}$)

- ۶ (۱)
- ۸ (۲)
- ۱۲ (۳)
- ۲۴ (۴)

۷۶۸- در دایره مثلثاتی نیمسازهای نواحی اول و سوم و هم‌چنین دوم و چهارم را رسم کرده‌ایم. اگر $\sin \alpha \cos \alpha < 0$ و $\tan \alpha < \cot \alpha$ باشد، α در کدام یک از نواحی هشت‌گانه شکل زیر قرار می‌گیرد؟

- ۷ یا ۳ (۱)
- ۵ یا ۱ (۳)
- ۶ یا ۲ (۲)
- ۸ یا ۴ (۴)

۷۶۹- اگر $\sin x < \cos x$ و $\tan x > \cot x$ ، زاویه x برحسب رادیان کدام می‌تواند باشد؟

- $\frac{9\pi}{8}$ (۱)
- $\frac{13\pi}{9}$ (۲)
- $\frac{17\pi}{10}$ (۳)
- $\frac{23\pi}{11}$ (۴)

۷۷۰- نقطه $P(\frac{2}{3}, -\frac{\sqrt{5}}{3})$ روی دایره مثلثاتی انتهای کمان مربوط به زاویه α می‌باشد. مقدار $\frac{\sin \alpha}{\cot \alpha}$ کدام است؟

- $\frac{5}{6}$ (۱)
- $\frac{6}{5}$ (۲)
- $-\frac{5}{6}$ (۳)
- $-\frac{6}{5}$ (۴)

۷۷۱- مطابق شکل نقطه $P(-\frac{4}{5}, y)$ بر روی دایره مثلثاتی قرار دارد. مقدار $\tan \alpha$ کدام است؟

- $\frac{4}{3}$ (۱)
- $-\frac{4}{3}$ (۳)
- $\frac{3}{4}$ (۲)
- $-\frac{3}{4}$ (۴)

۷۷۲- مطابق شکل نقطه $P(3a, a-1)$ روی دایره مثلثاتی قرار دارد. $\sin \alpha$ کدام است؟

- $\frac{3}{5}$ (۱)
- $-\frac{2}{5}$ (۳)
- $\frac{4}{5}$ (۲)
- $-\frac{4}{5}$ (۴)

۷۷۳- در دایره مثلثاتی شکل مقابل مقدار $\cos \alpha$ کدام است؟

- $\frac{\sqrt{10}}{10}$ (۱)
- $\frac{3\sqrt{10}}{10}$ (۳)
- $\frac{\sqrt{10}}{5}$ (۲)
- $\frac{\sqrt{10}}{4}$ (۴)

۷۷۴- اگر P روی دایره مثلثاتی بوده و $\tan \alpha = \frac{1}{3}$ باشد، حاصل ضرب مختصات نقطه P کدام است؟

- $-\frac{1}{5}$ (۱)
- $-\frac{2}{5}$ (۳)
- $-\frac{4}{5}$ (۲)
- $-\frac{4}{5}$ (۴)

۷۷۵- در دایره مثلثاتی شکل مقابل، فاصله دو نقطه A و B از یکدیگر چه قدر است؟

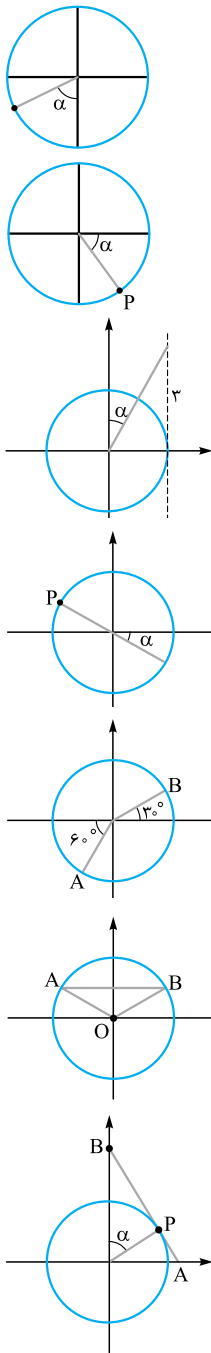
- $\sqrt{2}$ (۱)
- $\sqrt{3} + \sqrt{2}$ (۳)
- $\sqrt{3}$ (۲)
- $\sqrt{2} + \sqrt{3}$ (۴)

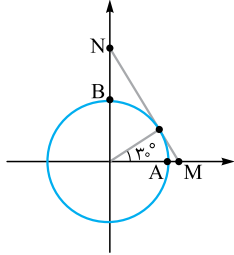
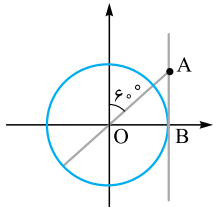
۷۷۶- در دایره مثلثاتی شکل زیر، AB موازی محور کسینوس‌ها و مساحت مثلث OAB برابر $\frac{\sqrt{3}}{4}$ است. طول پاره خط AB کدام می‌تواند باشد؟

- $\frac{\sqrt{3}}{3}$ (۱)
- $\frac{2\sqrt{3}}{3}$ (۳)
- $\frac{\sqrt{3}}{2}$ (۲)
- $\sqrt{3}$ (۴)

۷۷۷- پاره خط AB در نقطه P بر دایره مثلثاتی مماس شده است. اگر $BP = 3AP$ باشد، α کدام است؟

- 60° (۱)
- 65° (۲)
- 70° (۳)
- 75° (۴)

۷۷۸- در دایره مثلثاتی شکل مقابل، طول OA چه قدر است؟

$$\begin{array}{ll} \sqrt{3} & (1) \\ \frac{\sqrt{3}}{3} & (2) \\ 1 & (3) \\ \frac{2\sqrt{3}}{3} & (4) \end{array}$$

۷۷۹- در دایره مثلثاتی شکل مقابل MN بر دایره مماس است. حاصل AM + BN کدام است؟

$$\begin{array}{ll} \frac{\sqrt{3}}{2} & (1) \\ \frac{2\sqrt{3}}{3} & (2) \\ \frac{\sqrt{3}}{2} + 1 & (3) \\ \frac{2\sqrt{3}}{3} + 1 & (4) \end{array}$$

۷۸۰- در کدام ناحیه دایره مثلثاتی با افزایش زاویه، مقدار سینوس و کسینوس آن کاهش می‌یابد؟

(۱) اول (۲) دوم (۳) سوم (۴) چهارم

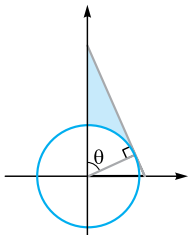
۷۸۱- اگر $0 < \alpha < 120^\circ$ و $\sin \alpha = \frac{2-m}{3}$ باشد، حدود m کدام است؟

$$\begin{array}{ll} 2 - \frac{3\sqrt{3}}{2} < m < 2 & (1) \\ -1 \leq m < 2 & (2) \\ -1 \leq m < 2 & (3) \\ -\frac{1}{2} \leq m < 2 & (4) \end{array}$$

۷۸۲- اگر $\frac{\pi}{6} < \theta < \frac{2\pi}{3}$ و $\cos 2\theta = \frac{2m+1}{2}$ باشد، حدود m کدام است؟

$$\begin{array}{ll} -\frac{2}{3} < m < 0 & (1) \\ -1 \leq m < 0 & (2) \\ -\frac{2}{3} < m < \frac{\sqrt{3}-1}{3} & (3) \\ -1 \leq m < -\frac{1}{3} & (4) \end{array}$$

۷۸۳- در دایره مثلثاتی شکل مقابل مساحت قسمت رنگی کدام است؟

$$\begin{array}{ll} \frac{1}{2}(\tan \theta - \theta) & (1) \\ \frac{1}{2} \tan \theta - \theta & (2) \\ \frac{1}{2}(\tan \theta - \sin \theta) & (3) \\ \frac{1}{2} \tan \theta - \sin \theta & (4) \end{array}$$

نسبت‌های مثلثاتی کمان‌های $\frac{k\pi}{4} \pm \alpha$ ۷۸۴- حاصل $\cos(\frac{\pi}{4} + x) + \sin(\frac{\pi}{4} + x)$ کدام است؟

$$\begin{array}{ll} \sin x + \cos x & (1) \\ \sin x - \cos x & (2) \\ \cos x - \sin x & (3) \\ -\sin x - \cos x & (4) \end{array}$$

۷۸۵- اگر $3 \cos(\frac{3\pi}{4} + x) = 4 \sin(x - \frac{\pi}{4})$ باشد، $\cot x$ کدام است؟

$$\begin{array}{ll} \frac{3}{4} & (1) \\ \frac{4}{3} & (2) \\ -\frac{4}{3} & (3) \\ -\frac{3}{4} & (4) \end{array}$$

۷۸۶- اگر $1 = \cot(\theta + x) \tan(x - \frac{\pi}{4})$ باشد، θ کدام می‌تواند باشد؟

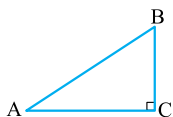
$$\begin{array}{ll} \frac{\pi}{2} & (1) \\ \pi & (2) \\ \frac{\pi}{4} & (3) \\ 2\pi & (4) \end{array}$$

۷۸۷- اگر α و β مکمل یکدیگر باشند، حاصل $\cos(\alpha - \frac{3\pi}{4})$ کدام است؟

$$\begin{array}{ll} \sin \beta & (1) \\ -\sin \beta & (2) \\ \cos \beta & (3) \\ -\cos \beta & (4) \end{array}$$

۷۸۸- در شکل مقابل حاصل $\frac{\cot A - \cot B}{\tan A - \tan B}$ کدام است؟

$$\begin{array}{ll} 1 & (1) \\ -1 & (2) \\ \tan^2 A & (3) \\ \tan^2 B & (4) \end{array}$$

۷۸۹- اگر برای هر x روابط $\cos(\alpha + x) = \sin x$ و $\sin(\alpha - x) = -\cos x$ برقرار باشد، α کدام زاویه می‌تواند باشد؟

$$\begin{array}{ll} \frac{\pi}{2} & (1) \\ \pi & (2) \\ \frac{3\pi}{2} & (3) \\ -\frac{3\pi}{2} & (4) \end{array}$$

۷۹۰- مثلث ABC در رأس A قائمه است. حاصل $\frac{\sin B \cos C}{\sin^2 C}$ کدام است؟

(۱) $\tan^2 B$ (۲) $\tan^2 C$ (۳) $\cot^2 B$ (۴) $\tan C \cot B$

۷۹۱- اگر $\frac{\cos(x - \frac{\pi}{4})}{\cos(x + \frac{\pi}{4})} = 4$ باشد، حاصل $\tan(x - \frac{\pi}{4})$ کدام است؟

(۱) ۴ (۲) $\frac{1}{4}$ (۳) -۴ (۴) $-\frac{1}{4}$

۷۹۲- با فرض $\sin(x + \frac{5\pi}{12}) + \cos(x - \frac{\pi}{12}) = \frac{1}{3}$ ، حاصل $\cos(x + \frac{11\pi}{12})$ کدام است؟

(۱) $\frac{1}{3}$ (۲) $\frac{1}{6}$ (۳) $-\frac{1}{3}$ (۴) $-\frac{1}{6}$

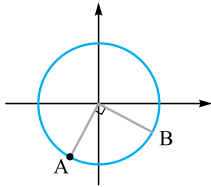
۷۹۳- اگر $\alpha + \beta = \frac{\pi}{6}$ باشد، حاصل $\frac{\sin(2\alpha + \beta)}{\cos(\alpha + 2\beta)}$ کدام است؟

(۱) ۱ (۲) -۱ (۳) $\sqrt{3}$ (۴) $\frac{\sqrt{3}}{3}$

۷۹۴- اگر $\alpha = \frac{\pi}{16}$ باشد، حاصل $\frac{\sin^2 \alpha \cot 6\alpha}{\tan 2\alpha \cos 5\alpha}$ کدام است؟

(۱) ۱ (۲) -۱ (۳) $\frac{\sqrt{3}}{3}$ (۴) $\frac{1}{3}$

۷۹۵- اگر A انتهای کمان مربوط به زاویه 240° و B انتهای کمان زاویه θ در دایره مثلثاتی شکل مقابل باشد، $\tan \theta$ کدام است؟

(۱) -۱ (۲) $-\frac{1}{2}$

(۳) $-\sqrt{3}$ (۴) $-\frac{\sqrt{3}}{3}$

۷۹۶- مقدار $\cos 57^\circ$ با کدام عدد برابر است؟

(۱) $\frac{1}{2}$ (۲) $\frac{\sqrt{3}}{2}$ (۳) $-\frac{1}{2}$ (۴) $-\frac{\sqrt{3}}{2}$

۷۹۷- حاصل عبارت $\cos \frac{16\pi}{3} \sin(-\frac{19\pi}{6}) + \tan \frac{17\pi}{4} \sin \frac{11\pi}{6}$ کدام است؟

(۱) $\frac{1}{4}$ (۲) $-\frac{1}{4}$ (۳) $\frac{3}{4}$ (۴) $-\frac{3}{4}$

۷۹۸- حاصل $\cos(k\pi - \alpha)$ با فرض $k \in \mathbb{Z}$ کدام است؟

(۱) $(-1)^k \cos \alpha$ (۲) $(-1)^{k+1} \cos \alpha$ (۳) $(-1)^k \sin \alpha$ (۴) $(-1)^{k+1} \sin \alpha$

۷۹۹- حاصل $\cos \frac{\pi}{7} + \cos \frac{2\pi}{7} + \dots + \cos \frac{6\pi}{7}$ کدام است؟

(۱) صفر (۲) ۱ (۳) -۱ (۴) $-\frac{1}{2}$

۸۰۰- مقدار عددی عبارت $A = \sin \frac{10\pi}{3} \cos \frac{11\pi}{6} + \tan \frac{7\pi}{4}$ کدام است؟

(۱) $\frac{1}{4}$ (۲) $-\frac{1}{4}$ (۳) $\frac{7}{4}$ (۴) $-\frac{7}{4}$

۸۰۱- با فرض $\tan 20^\circ = \frac{1}{3}$ حاصل $\frac{\cos 20^\circ}{\sin 70^\circ + \cos 70^\circ}$ کدام است؟

(۱) $\frac{16}{25}$ (۲) $\frac{25}{34}$ (۳) $\frac{25}{16}$ (۴) $\frac{34}{25}$

۸۰۲- اگر $\tan 25^\circ = \frac{1}{4}$ باشد، حاصل $\frac{2 \sin 205^\circ - \cos 155^\circ}{\cos 295^\circ + \sin 115^\circ}$ کدام است؟

(۱) $\frac{4}{27}$ (۲) $\frac{4}{73}$ (۳) $-\frac{4}{27}$ (۴) $-\frac{4}{73}$

۸۰۳- هرگاه $\tan \alpha = 2$ و $\frac{\sin(270^\circ - \alpha) + k \cos(\alpha + 180^\circ)}{2 \cos(\alpha + 90^\circ) - \cos(\alpha - 180^\circ)} = 3$ مقدار k کدام است؟

(۱) ۵ (۲) ۸ (۳) ۱۰ (۴) ۱۴

۸۰۴- اگر $\cos \theta = \frac{1}{\sqrt{10}}$ و انتهای کمان θ در ناحیه چهارم باشد، حاصل $\cot \theta - \tan \theta$ کدام است؟

(۱) $\frac{1}{3}$ (۲) $\frac{10}{3}$ (۳) $-\frac{1}{3}$ (۴) $-\frac{10}{3}$

۸۰۵- با فرض $\frac{3}{\sin \alpha} + \frac{2}{\cos \alpha} = 0$ حاصل $6 \tan \alpha - 12 \cot \alpha$ کدام است؟

(۱) صفر (۲) ۱ (۳) -۱ (۴) $-\frac{3}{2}$

۸۰۶- اگر θ منفرجه و $\frac{1 + \sin \theta}{1 - \sin \theta} = 2$ باشد، حاصل $\cot(\theta + \frac{\pi}{4})$ کدام است؟

(۱) $\frac{\sqrt{2}}{4}$ (۲) $-\frac{\sqrt{2}}{4}$ (۳) $2\sqrt{2}$ (۴) $-2\sqrt{2}$

۸۰۷- اگر $\frac{1}{4} \sin x + \cos(x + \frac{\pi}{4}) = 3 \sin x$ و انتهای کمان x در ناحیه دوم باشد، مقدار $\cos x$ کدام است؟

(۱) $\frac{\sqrt{15}}{4}$ (۲) $\frac{\sqrt{63}}{8}$ (۳) $-\frac{\sqrt{15}}{4}$ (۴) $-\frac{\sqrt{63}}{8}$

۸۰۸- اگر $\cot(\frac{\pi}{4} - x) = 3$ و انتهای کمان x در ناحیه دوم مثلثاتی باشد، مقدار $\cos(x - \frac{\pi}{4})$ کدام است؟

(۱) $\frac{\sqrt{10}}{10}$ (۲) $\frac{3\sqrt{10}}{10}$ (۳) $-\frac{\sqrt{10}}{10}$ (۴) $-\frac{3\sqrt{10}}{10}$

۸۰۹- اگر $1 = 3 \cos(\pi - x) - 2 \sin(x + \frac{\pi}{4}) + 2 \sin(\pi + x) + \cos(\frac{\pi}{4} - x)$ مقدار $\cos(\frac{\pi}{4} - x)$ کدام می تواند باشد؟

(۱) صفر (۲) $\frac{\sqrt{2}}{5}$ (۳) $\frac{2\sqrt{6}}{5}$ (۴) $\frac{3\sqrt{5}}{7}$

۸۱۰- اگر $\tan \alpha = \frac{5}{11}$ و انتهای کمان α در ربع سوم باشد، حاصل عبارت $\sin(\frac{7\pi}{4} - \alpha) \cos(\frac{11\pi}{4} + \alpha)$ کدام است؟

(۱) $\frac{65}{144}$ (۲) $\frac{60}{169}$ (۳) $-\frac{65}{144}$ (۴) $-\frac{60}{169}$

۸۱۱- با فرض $\frac{2 \tan \alpha + \tan(\frac{3\pi}{4} - \alpha)}{\cot(\frac{\pi}{4} - \alpha) - 2 \cot(\pi - \alpha)} = \frac{3}{2}$ مقدار $\sin \alpha$ کدام می تواند باشد؟

(۱) $\frac{\sqrt{5}}{5}$ (۲) $\frac{2\sqrt{5}}{5}$ (۳) $-\frac{\sqrt{3}}{3}$ (۴) $-\frac{2\sqrt{3}}{3}$

۸۱۲- حاصل عبارت $\frac{1}{1 + \tan 60^\circ} + \frac{1}{1 + \cot 60^\circ}$ کدام است؟

(۱) ۱ (۲) $\sqrt{3}$ (۳) $\frac{\sqrt{3}}{3}$ (۴) ۲

۸۱۳- اگر $\tan \alpha = \frac{1}{3k-1}$ و $\cot \alpha = 4k + 2$ مقدار k کدام است؟

(۱) $\frac{2}{3}$ (۲) ۳ (۳) -۳ (۴) $-\frac{2}{3}$

۸۱۴- اگر $\frac{3\pi}{4} < \theta < \pi$ باشد، حاصل عبارت $\sqrt{1 + \tan^2 x} \sqrt{\cos x - \frac{1}{\cos x}}$ کدام است؟

(۱) ۱ (۲) -۱ (۳) $\frac{1}{2}$ (۴) $-\frac{1}{2}$

۸۱۵- با فرض $\frac{3\pi}{4} < \alpha < 2\pi$ ، حاصل $\frac{2 \sin^2 \frac{\pi}{4} - \cos^2 x}{\sqrt{1 + \cot^2 x}}$ کدام است؟

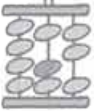
(۱) $\sin x$ (۲) $-\sin x$ (۳) $\sin^2 x$ (۴) $-\sin^2 x$

۸۱۶- اگر $2 = \frac{\sin \theta + 2 \cos \theta}{\sin \theta - \cos \theta}$ باشد، حاصل $\cot(\frac{3\pi}{4} + \theta)$ کدام است؟

(۱) ۴ (۲) $\frac{1}{4}$ (۳) -۴ (۴) $-\frac{1}{4}$

۸۱۷- اگر $5 = 7 \sin^2 x + 3 \cos^2 x$ حاصل $\tan^2 x$ کدام است؟

(۱) $\frac{1}{2}$ (۲) ۲ (۳) $\frac{1}{3}$ (۴) ۱

۸۱۸- اگر $1 = \sin^2(\alpha - \frac{\pi}{3}) + \sin^2(\beta + \frac{\pi}{4})$ باشد، حاصل $\alpha + \beta$ کدام می‌تواند باشد؟

(۱) $\frac{5\pi}{12}$ (۲) $\frac{7\pi}{12}$ (۳) $\frac{3\pi}{4}$ (۴) $\frac{2\pi}{3}$

۸۱۹- با فرض $\tan \alpha = 3$ ، حاصل $\frac{\sin \alpha + \cos \alpha}{\cos^2 \alpha}$ کدام است؟

(۱) $0/4$ (۲) $0/2$ (۳) 20 (۴) 40

۸۲۰- با فرض $\frac{1}{\cos x} = \frac{2}{1 - \sin x}$ ، مقدار $\tan x$ کدام است؟

(۱) $\frac{3}{4}$ (۲) $\frac{4}{3}$ (۳) $-\frac{3}{4}$ (۴) $-\frac{4}{3}$

۸۲۱- اگر $\tan x = 2$ باشد، حاصل $\sin^6 x + \cos^6 x$ کدام است؟

(۱) $\frac{16}{25}$ (۲) $\frac{17}{25}$ (۳) $\frac{18}{25}$ (۴) $\frac{19}{25}$

۸۲۲- با فرض $2 = \frac{\sin \alpha - \cos \alpha}{\cos \alpha}$ حاصل $\sin^6 \alpha - \cos^6 \alpha$ کدام است؟

(۱) $\frac{1}{5}$ (۲) $\frac{2}{5}$ (۳) $\frac{3}{5}$ (۴) $\frac{4}{5}$

۸۲۳- با فرض $2 \sin x = \frac{1}{\cos x}$ حاصل $\sin^6 x + \cos^6 x$ کدام است؟

(۱) $\frac{1}{2}$ (۲) $\frac{1}{4}$ (۳) $\frac{1}{6}$ (۴) $\frac{1}{8}$

۸۲۴- اگر $\sin \theta - \cos \theta = \frac{1}{3}$ باشد، مقدار $\sqrt{\sin^4 \theta + \cos^4 \theta}$ کدام است؟

(۱) $\frac{\sqrt{17}}{9}$ (۲) $\frac{7}{9}$ (۳) $\frac{\sqrt{97}}{9}$ (۴) $\frac{1}{9}$

۸۲۵- با فرض $\sin \theta + \cos \theta = \frac{1}{4}$ حاصل $\sin^3 \theta + \cos^3 \theta$ کدام است؟

(۱) $\frac{47}{128}$ (۲) $\frac{49}{128}$ (۳) $-\frac{43}{128}$ (۴) $-\frac{45}{128}$

۸۲۶- با فرض $\sin x \cos x = \frac{1}{4}$ حاصل $\tan^2 x + \cot^2 x$ کدام است؟

(۱) 2 (۲) 4 (۳) 14 (۴) 16

۸۲۷- با فرض $\tan \alpha + \cot \alpha = \frac{25}{8}$ حاصل $|\sin \alpha - \cos \alpha|$ کدام است؟

(۱) $\frac{1}{5}$ (۲) $\frac{2}{5}$ (۳) $\frac{3}{5}$ (۴) $\frac{4}{5}$

۸۲۸- تساوی $\frac{1}{\cos^2 x} - \frac{1}{\cos^4 x} = a \tan^2 x + b \tan^4 x$ برای $x \neq k\pi + \frac{\pi}{2}$ برقرار است. حاصل $a + b$ کدام است؟

(۱) صفر (۲) 1 (۳) -1 (۴) -2

◀ اتحادهای مثلثاتی کمان 2α

۸۲۹- اگر $\cos(\pi + \theta) + \cos(\frac{\pi}{3} + \theta) = \frac{1}{3}$ باشد، حاصل $\sin 2\theta$ کدام است؟

(۱) $\frac{4}{9}$ (۲) $\frac{1}{9}$ (۳) $-\frac{4}{9}$ (۴) $-\frac{1}{9}$

۸۳۰- اگر $\sin \alpha = -\frac{\sqrt{7}}{3}$ و انتهای کمان α در ناحیه چهارم باشد، مقدار $\cos 2\alpha$ کدام است؟

(۱) $\frac{4}{9}$ (۲) $\frac{5}{9}$ (۳) $-\frac{5}{9}$ (۴) $-\frac{4}{9}$

۸۳۱- اگر $\cos \alpha = -\frac{2\sqrt{2}}{3}$ و انتهای کمان α در ناحیه سوم باشد، حاصل $\sin 2\alpha$ کدام است؟

(۱) $\frac{2\sqrt{2}}{9}$ (۲) $-\frac{2\sqrt{2}}{9}$ (۳) $\frac{4\sqrt{2}}{9}$ (۴) $-\frac{4\sqrt{2}}{9}$

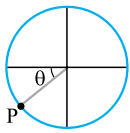
۸۳۲- اگر $\tan \alpha = \frac{1}{3}$ و انتهای کمان α در ناحیه سوم باشد، حاصل $\cos 2\alpha$ کدام است؟

(۱) $\frac{3}{5}$ (۲) $\frac{4}{5}$ (۳) $-\frac{3}{5}$ (۴) $-\frac{4}{5}$

۸۳۳- با فرض $\sin \theta + \cos \theta = \frac{3}{\sqrt{10}}$ ، مقدار $\sin 2\theta$ کدام است؟

(۱) $\frac{1}{10}$ (۲) $\frac{9}{10}$ (۳) $-\frac{9}{10}$ (۴) $-\frac{1}{10}$

۸۳۴- اگر θ حاده و $\sin 2\theta = 0/69$ باشد، مقدار $\sin \theta + \cos \theta$ چقدر است؟

- ۱/۱ (۱) ۱/۲ (۲) ۱/۳ (۳) ۱/۴ (۴)

۸۳۵- با فرض $P = \frac{\cos^2 \alpha}{1 + \sin \alpha} - \frac{\sin^2 \alpha}{1 - \cos \alpha}$ ، حاصل $P^2 - 1$ کدام است؟

- $\cos 2\alpha$ (۱) $-\cos 2\alpha$ (۲) $\sin 2\alpha$ (۳) $-\sin 2\alpha$ (۴)

۸۳۶- با فرض $\frac{3 - \tan \alpha}{4 + 2 \tan \alpha} = \frac{1}{3}$ مقدار $\sin^2 \alpha - \cos 2\alpha$ کدام است؟

- $\frac{1}{2}$ (۱) $\frac{1}{3}$ (۲) $\frac{2}{3}$ (۳) $\frac{2}{3}$ (۴)

۸۳۷- با فرض $\sin \theta = \frac{\sqrt{7}}{4}$ مقدار $\cos 4\theta$ چه عددی است؟

- $\frac{31}{32}$ (۱) $-\frac{31}{32}$ (۲) $\frac{63}{64}$ (۳) $-\frac{63}{64}$ (۴)

۸۳۸- اگر $\sin^2 \theta < \sin \theta$ و $\sin 2\theta < 0$ باشد، انتهای کمان θ در کدام ناحیه مثلثاتی است؟

- اول (۱) دوم (۲) سوم (۳) چهارم (۴)

۸۳۹- نقطه $P(x, x + \frac{1}{5})$ مطابق شکل زیر روی دایره مثلثاتی قرار دارد. حاصل $\sin 2\theta$ کدام است؟

- $\frac{12}{25}$ (۱) $\frac{24}{25}$ (۲) $-\frac{12}{25}$ (۳) $-\frac{24}{25}$ (۴)

۸۴۰- اگر α در ناحیه دوم مثلثاتی واقع باشد به طوری که $\sin \alpha = 0/8$ ، حاصل $\frac{1 - \cos(\pi + 2\alpha)}{1 + \cos(\frac{\pi}{4} - 2\alpha)}$ کدام است؟

- ۹ (۱) ۱۸ (۲) $\frac{9}{13}$ (۳) $\frac{18}{13}$ (۴)

۸۴۱- با فرض $\sin(\alpha - \frac{\pi}{6}) = \frac{1}{\sqrt{5}}$ حاصل $\sin(2\alpha + \frac{\pi}{6})$ کدام است؟

- $\frac{3}{5}$ (۱) $\frac{4}{5}$ (۲) $-\frac{4}{5}$ (۳) $-\frac{3}{5}$ (۴)

۸۴۲- اگر $\frac{1}{4} \sin^2 x - \cos^2 x = \frac{1}{4}$ باشد، مقدار $\cos 2x$ چه عددی است؟

- $\frac{1}{4}$ (۱) $\frac{1}{2}$ (۲) $-\frac{1}{2}$ (۳) $-\frac{3}{4}$ (۴)

۸۴۳- با فرض $1 = \cos(x + \frac{3\pi}{10}) + \sin(x - \frac{\pi}{5}) + 2 \cos(x - \frac{2\pi}{5})$ حاصل $\cos(\frac{2\pi}{5} - 2x)$ کدام است؟

- $-\frac{7}{9}$ (۱) $\frac{7}{9}$ (۲) $-\frac{3}{9}$ (۳) $\frac{2}{9}$ (۴)

۸۴۴- اگر $\sqrt{3} \sin x - 2 \cos x = \sqrt{3}$ باشد، حاصل $\tan 2x$ کدام است؟

- $\sqrt{2}$ (۱) $\frac{\sqrt{2}}{2}$ (۲) $2\sqrt{2}$ (۳) $\frac{\sqrt{2}}{4}$ (۴)

۸۴۵- اگر $\cos 75^\circ = \frac{\sqrt{a} - \sqrt{b}}{4}$ و $a, b \in \mathbb{N}$ باشد، $a - b$ کدام است؟

- ۲ (۱) ۶ (۲) ۸ (۳) ۶ (۴)

۸۴۶- مقدار عددی $\sin \frac{3\pi}{8}$ کدام است؟

- $\frac{\sqrt{2 + \sqrt{2}}}{2}$ (۱) $\frac{\sqrt{2 + \sqrt{3}}}{2}$ (۲) $\sqrt{\sqrt{3} - 1}$ (۳) $\frac{\sqrt{\sqrt{3} + 1}}{2}$ (۴)

۸۴۷- اگر $\theta = 11/25^\circ$ باشد، حاصل $A = \sin^3 \theta \cos \theta - \cos^3 \theta \sin \theta$ کدام است؟

- $\frac{\sqrt{2}}{4}$ (۱) $\frac{\sqrt{2}}{8}$ (۲) $-\frac{\sqrt{2}}{4}$ (۳) $-\frac{\sqrt{2}}{8}$ (۴)

۸۴۸- با فرض $\frac{1 + \cos \theta}{\sin \theta} = 3$ حاصل $\tan(\frac{\theta}{4} - \frac{\pi}{4})$ کدام است؟

- ۳ (۱) -3 (۲) $\frac{1}{3}$ (۳) $-\frac{1}{3}$ (۴)

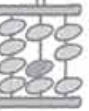
۸۴۹- اگر زاویه θ منفرجه و $1 + \cos \theta = \cos \frac{\theta}{4}$ باشد، مقدار $\tan 2\theta$ کدام است؟

- $\frac{\sqrt{3}}{3}$ (۱) $-\frac{\sqrt{3}}{3}$ (۲) $\sqrt{3}$ (۳) $-\sqrt{3}$ (۴)

۸۵۰- با فرض $\tan 2x = \frac{1}{3}$ ، حاصل $\tan x - \cot x$ کدام است؟

- ۶ (۱) -6 (۲) $\frac{2}{3}$ (۳) $-\frac{2}{3}$ (۴)

۸۵۱- حاصل عبارت $\sin^4 \frac{\pi}{12} + \sin^4 \frac{5\pi}{12}$ کدام است؟

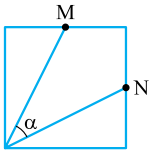
- $\frac{1}{4}$ (۱) $\frac{1}{8}$ (۲) $\frac{3}{4}$ (۳) $\frac{7}{8}$ (۴)

۸۵۲- در تابع $f(x) = \sin^2 x + \cos^2 x$ ، حاصل $f(\frac{\pi}{\lambda})$ کدام است؟

- $\frac{3}{8}$ (۱) $\frac{5}{8}$ (۲) $\frac{3}{16}$ (۳) $\frac{7}{16}$ (۴)

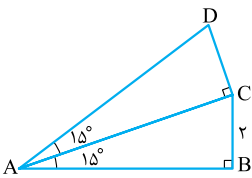
۸۵۳- در شکل مقابل M و N وسط اضلاع مربع هستند. مقدار $\sin 2\alpha$ کدام است؟

- $\frac{21}{25}$ (۱) $\frac{24}{25}$ (۲) $\frac{2\sqrt{6}}{25}$ (۳) $\frac{4\sqrt{21}}{25}$ (۴)

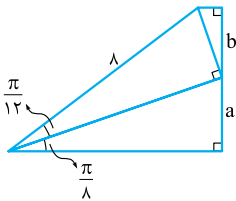
۸۵۴- در شکل مقابل طول AD کدام است؟

- ۴ (۱) $2\sqrt{3}$ (۲)   ۸ (۳) $4\sqrt{3}$ (۴)

۸۵۵- در شکل مقابل حاصل ab کدام است؟

- $2\sqrt{2}$ (۱) $4\sqrt{2}$ (۲) $\sqrt{3}$ (۳) $2\sqrt{3}$ (۴)

◀ دوره تناوب

۸۵۶- دوره تناوب تابع $y = 1 + 2\cos(2\pi x)$ چند برابر دوره تناوب تابع $y = 2 - 3\sin(\frac{\pi}{3}x)$ است؟

- $\frac{2}{3}$ (۱) $\frac{3}{2}$ (۲)   ۶ (۳) $\frac{1}{6}$ (۴)

۸۵۷- اگر دوره تناوب تابع $y = 3\sin(\frac{\pi}{a}x)$ برابر ۴ باشد، دوره تناوب تابع $y = 1 + \tan(a\pi x)$ کدام است؟

- $\frac{1}{2}$ (۱)   ۲ (۲)   ۴ (۳) $\frac{1}{4}$ (۴)

۸۵۸- دوره تناوب تابع $f(x) = \sin x \sin(x + \frac{\pi}{3})$ کدام است؟

- $\frac{\pi}{4}$ (۱) $\frac{\pi}{2}$ (۲) π (۳) 2π (۴)

۸۵۹- دوره تناوب تابع $y = \tan 3x - \cot 3x$ کدام است؟

- $\frac{\pi}{6}$ (۱) $\frac{\pi}{3}$ (۲) $\frac{2\pi}{3}$ (۳) π (۴)

۸۶۰- اگر $f(x) = \cos 2x$ باشد، دوره تناوب تابع $f(x + \frac{\pi}{4})f(x - \frac{\pi}{4})$ کدام است؟

- $\frac{\pi}{4}$ (۱) $\frac{\pi}{2}$ (۲) π (۳) 2π (۴)

۸۶۱- دوره تناوب $f(x) = 4\sin^2 ax$ نصف دوره تناوب تابع $g(x) = \tan \frac{3}{4}x$ است. مقدار مثبت a کدام است؟

- ۱ (۱) $\frac{2}{3}$ (۲) $\frac{3}{2}$ (۳)   ۲ (۴)

۸۶۲- دوره تناوب تابع $f(x) = 5\sin^2 \frac{\pi}{6}x$ برابر دوره تناوب $g(x) = \tan \frac{2\pi}{3a}x$ است. مقدار مثبت a کدام است؟

- ۲ (۱)   ۴ (۲)   ۸ (۳)   ۱۲ (۴)

۸۶۳- اگر $T = 3$ دوره تناوب تابع $y = f(ax)$ باشد، دوره تناوب تابع $y = 6f(\frac{a}{3}x)$ کدام است؟

- ۶ (۱) $\frac{1}{6}$ (۲)   ۱۸ (۳)   ۵۴ (۴)

◀ تابع سینوس و کسینوس

۸۶۴- در تابع $f(x) = 5 - 3\sin \pi x$ مجموع ماکزیمم و مینیمم تابع چند برابر دوره تناوب است؟

- $\frac{5}{2}$ (۱)   ۵ (۲)   ۱۰ (۳)   ۲۰ (۴)

۸۶۵- دوره تناوب، ماکزیمم و مینیمم تابع مثلثاتی f ، به ترتیب $\frac{\pi}{6}$ ، 4 و -2 است. ضابطه f کدام می‌تواند باشد؟

$f(x) = 1 - 3 \sin 6x$ (۴) $f(x) = 1 - 3 \cos 12x$ (۳) $f(x) = 3 \cos 12x - 1$ (۲) $f(x) = 3 \sin 6x + 1$ (۱)

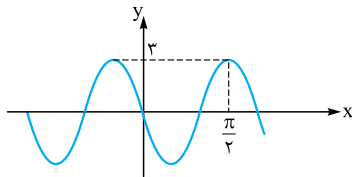
۸۶۶- دوره تناوب تابع $y = 1 + a \sin(\frac{a\pi}{3}x)$ برابر ۴ است. اختلاف مقادیر ماکزیمم و مینیمم این تابع چه قدر است؟

۲ (۴)   ۴ (۳) $\frac{3}{2}$ (۲)   ۳ (۱)

۸۶۷- در تابع $y = \frac{a}{4} \cos(3ax)$ ، حاصل ضرب دوره تناوب در اختلاف مقادیر ماکزیمم و مینیمم آن چه قدر است؟

$\frac{8\pi}{3}$ (۴) $\frac{4\pi}{3}$ (۳) $\frac{2\pi}{3}$ (۲) $\frac{\pi}{3}$ (۱)

۸۶۸- قسمتی از نمودار تابع f به صورت مقابل است. ضابطه f کدام می‌تواند باشد؟

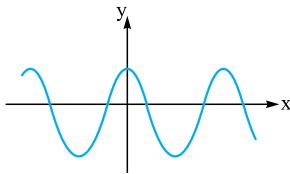
$y = 3 \sin 3x$ (۱)

$y = -3 \sin 5x + 6$ (۲)

$y = 3 \sin 5x$ (۳)

$y = -3 \sin 3x$ (۴)

۸۶۹- نمودار کدام تابع به صورت مقابل است؟

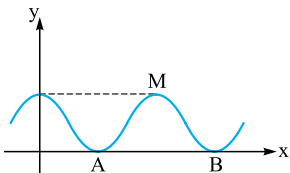
$y = -2 \cos \frac{\pi}{4}x + 1$ (۲)

$y = 2 \cos \frac{\pi}{4}x - 1$ (۱)

$y = -2 \cos \frac{\pi}{4}x - 1$ (۴)

$y = 2 \cos \frac{\pi}{4}x + 1$ (۳)

۸۷۰- قسمتی از نمودار تابع $y = 3 - 3 \sin \frac{\pi}{4}x$ شکل روبه‌رو است. مساحت مثلث با رئوس M ، A و B کدام است؟

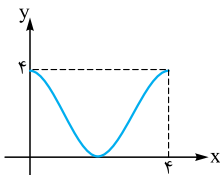
۲۱ (۱)

۱۸ (۲)

۲۴ (۳)

۱۵ (۴)

۸۷۱- نمودار تابع مثلثاتی f در بازه $[0, 4]$ به صورت مقابل است. ضابطه f کدام می‌تواند باشد؟

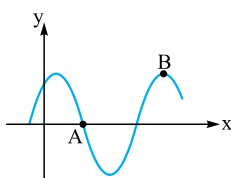
$2 + 2 \cos \pi x$ (۲)

$2 + 2 \cos \frac{\pi}{4}x$ (۱)

$2 - 2 \cos \pi x$ (۴)

$2 - 2 \cos \frac{\pi}{4}x$ (۳)

۸۷۲- قسمتی از نمودار تابع $y = 3 \cos(2x - \frac{\pi}{4})$ به صورت مقابل است. اختلاف طول نقاط A و B چه قدر است؟

$\frac{\pi}{2}$ (۲)

$\frac{\pi}{4}$ (۱)

$\frac{4\pi}{3}$ (۴)

$\frac{3\pi}{4}$ (۳)

۸۷۳- در نمودار تابع $f(x) = 3 \sin \frac{\pi}{4}x$ خطی که یکی از نقاط ماکزیمم را به یکی از نقاط مینیمم وصل می‌کند، دارای بیشترین شیب است. شیب این خط کدام است؟

۲ (۴)

$\frac{3}{2}$ (۳)

۱ (۲)

$\frac{1}{2}$ (۱)

۸۷۴- تابع $f(x) = 3 - \cos(\pi x + \frac{\pi}{6})$ در بازه $(0, k)$ صعودی است. حداکثر k کدام است؟

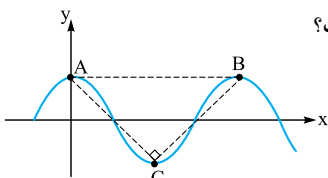
$\frac{7\pi}{24}$ (۴)

$\frac{5\pi}{24}$ (۳)

$\frac{\pi}{12}$ (۲)

$\frac{\pi}{24}$ (۱)

۸۷۵- قسمتی از نمودار $y = a \cos \frac{\pi}{4}x$ رسم شده است. اگر مثلث ABC در رأس C قائمه باشد، a کدام است؟

۲ (۲)

۱ (۱)

$\frac{1}{3}$ (۴)

$\frac{1}{2}$ (۳)

۸۷۶- نقاط A و B بر نقاط ماکزیمم و نقطه C بر نقطه مینیمم تابع $f(x) = a \cos ax$ واقع شده‌اند. حداقل مساحت مثلث ABC چه قدر است؟

2π (۴)

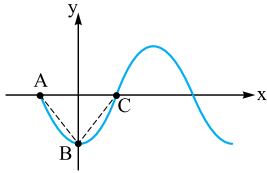
4π (۳)

$\frac{3\pi}{2}$ (۲)

$\frac{4\pi}{3}$ (۱)

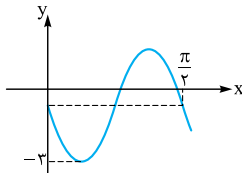
۸۷۷- شکل مقابل نمودار تابع $y = a \cos a\pi x$ است. اگر مثلث ABC متساوی الاضلاع باشد، a کدام است؟

- (۲) $\sqrt{\frac{3}{4}}$
- (۴) $-\sqrt{\frac{3}{4}}$

- (۱) $\sqrt{\frac{3}{2}}$
- (۳) $-\sqrt{\frac{3}{2}}$

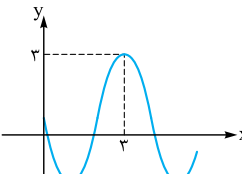
۸۷۸- نمودار تابع $y = a \sin bx - 1$ به صورت مقابل است. $\frac{a}{b}$ کدام است؟

- (۲) -۱
- (۴) $-\frac{1}{2}$

- (۱) ۱
- (۳) $\frac{1}{2}$

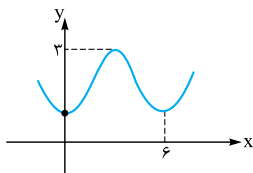
۸۷۹- قسمتی از نمودار تابع $f(x) = a \sin(b\pi x) + 1$ به صورت مقابل است. ab کدام است؟

- (۲) -۱
- (۴) $-\frac{1}{3}$

- (۱) ۱
- (۳) $\frac{1}{3}$

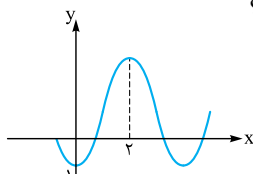
۸۸۰- شکل روبه‌رو قسمتی از نمودار تابع $y = a - \cos b\pi x$ است. مقدار y در نقطه $x = \frac{8}{5}$ کدام است؟

- (۲) $\frac{3}{2}$
- (۴) $\frac{5}{2}$

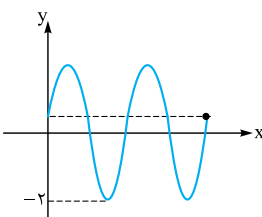
- (۱) $2 + \frac{\sqrt{3}}{2}$
- (۳) $2 - \frac{\sqrt{3}}{2}$

۸۸۱- قسمتی از نمودار تابع $y = 2 + a \cos b\pi x$ به صورت زیر است. مقدار ماکزیمم چند برابر دوره تناوب تابع است؟

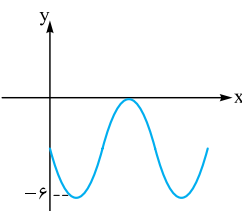
- (۱) $0/8$
- (۲) ۱
- (۳) $1/25$
- (۴) $2/5$

۸۸۲- شکل مقابل نمودار تابع $y = 1 + a \sin(b\pi x)$ در بازه $(0, \frac{4}{5})$ است. بیشترین مقدار $a + b$ کدام است؟

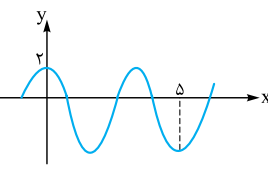
- (۱) $\frac{1}{2}$
- (۲) ۲
- (۳) $\frac{11}{2}$
- (۴) ۸

۸۸۳- قسمتی از نمودار تابع $f(x) = a + b \sin \frac{\pi}{3} x$ به صورت مقابل است. مقدار $f(\frac{9}{3})$ کدام است؟

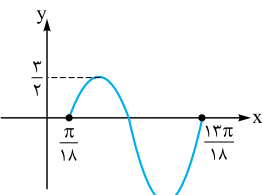
- (۱) صفر
- (۲) -۲
- (۳) -۳
- (۴) -۴

۸۸۴- بخشی از نمودار تابع $f(x) = a \cos b\pi x - 2$ به صورت مقابل است. $a + b$ کدام می‌تواند باشد؟

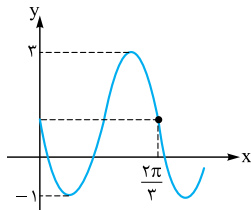
- (۱) $3/4$
- (۲) $3/5$
- (۳) $4/5$
- (۴) $4/4$

۸۸۵- قسمتی از نمودار تابع $y = a - 3 \sin bx$ به صورت مقابل است. حاصل $2ab$ کدام است؟

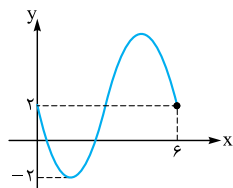
- (۱) ۹
- (۲) ۱۸
- (۳) -۹
- (۴) -۱۸

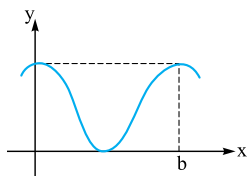
۸۸۶- نمودار تابع $y = a \sin bx + c$ به صورت مقابل است. حاصل $ab - c$ کدام است؟

- (۱) ۵
(۲) -۵
(۳) -۷
(۴) ۷

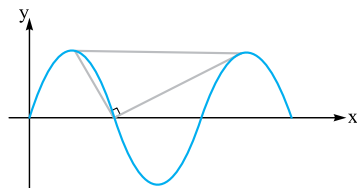
۸۸۷- نمودار تابع $f(x) = a \cos \pi(bx + \frac{3}{4}) + c$ در یک دوره تناوب آن به صورت مقابل است. حاصل abc کدام است؟

- (۱) $\frac{4}{3}$
(۲) $\frac{8}{3}$
(۳) $-\frac{4}{3}$
(۴) $-\frac{8}{3}$

۸۸۸- قسمتی از نمودار $f(x) = a + b \cos \frac{2\pi a}{9} x$ به شکل روبه‌رو است. حاصل $f(a)$ کدام است؟

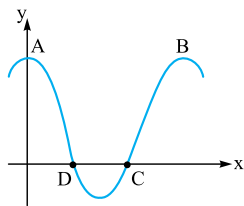
- (۱) ۴
(۲) ۶
(۳) ۹
(۴) ۱۲

۸۸۹- در شکل زیر، قسمتی از نمودار تابع $y = a \sin(2\pi x)$ رسم شده است. به ازای کدام مقدار a ، مثلث

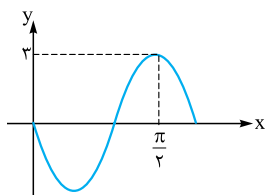
رنگی، قائم‌الزاویه است؟

- (۱) $\frac{\sqrt{3}}{2}$
(۲) $-\frac{\sqrt{3}}{2}$
(۳) $\frac{\sqrt{3}}{4}$
(۴) $-\frac{\sqrt{3}}{4}$

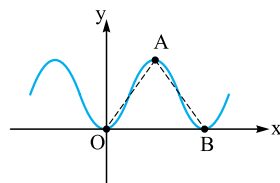
۸۹۰- قسمتی از نمودار تابع $f(x) = 1 + 2 \cos(\pi x)$ به صورت مقابل است. مساحت چهارضلعی ABCD کدام است؟

- (۱) ۲
(۲) $\frac{8}{3}$
(۳) ۸
(۴) ۴

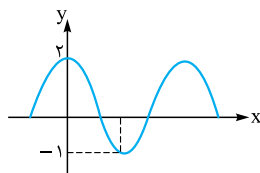
۸۹۱- قسمتی از نمودار تابع $f(x) = a \sin bx \cos bx$ به صورت مقابل است. حاصل $\frac{a}{b}$ کدام است؟

- (۱) ۲
(۲) ۴
(۳) -۴
(۴) -۲

۸۹۲- نمودار تابع $y = 2 \sin^2 x$ به صورت مقابل است. مساحت مثلث OAB کدام است؟

- (۱) π
(۲) $\frac{\pi}{2}$
(۳) $\frac{2\pi}{3}$
(۴) ۲π

۸۹۳- قسمتی از نمودار تابع $y = a + b \sin^2 x$ به صورت مقابل است. حاصل $a - b$ کدام است؟

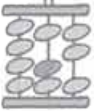
- (۱) صفر
(۲) -۴
(۳) ۵
(۴) ۱

۸۹۴- نمودار تابع $y = |\sin x|$ در بازه $[\pi, 2\pi]$ بر نمودار کدام تابع زیر منطبق است؟

- (۱) $y = \cos(\frac{\pi}{4} + x)$
(۲) $y = \sin(\pi - x)$
(۳) $y = \sin(\frac{3\pi}{4} + x)$
(۴) $y = \cos(\frac{3\pi}{4} + x)$

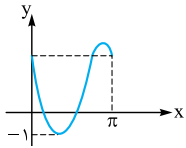
۸۹۵- نمودار تابع $f(x) = \cos(x + \frac{\pi}{6})$ بر نمودار تابع $g(x) = \sin(x + \theta)$ منطبق است. θ کدام می‌تواند باشد؟

- (۱) $\frac{\pi}{3}$
(۲) $\frac{\pi}{2}$
(۳) $\frac{2\pi}{3}$
(۴) $\frac{4\pi}{3}$

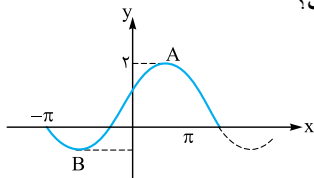
۸۹۶- نمودار تابع $f(x) = \sin(2x - \pi)$ بر نمودار $g(x) = \cos(ax + b)$ منطبق است. زوج مرتب (a, b) کدام می‌تواند باشد؟

- (۱) $(3, \frac{3\pi}{2})$ (۲) $(1, \frac{\pi}{2})$ (۳) $(1, -\frac{3\pi}{2})$ (۴) $(3, -\frac{3\pi}{2})$

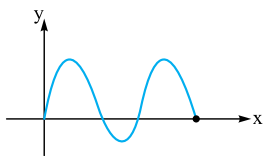
۸۹۷- قسمتی از نمودار تابع $y = a + 2\sin(bx - \frac{\pi}{3})$ به صورت مقابل است. مقدار $a - b$ کدام است؟

- (۱) ۱ (۲) -۱ (۳) ۳ (۴) -۳

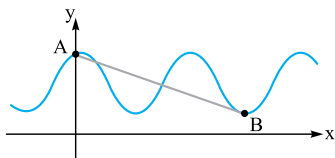
۸۹۸- نمودار تابع $f(x) = a - b\sin(x + \frac{\pi}{6})$ در بازه $[-\pi, \pi]$ به صورت زیر است. شیب پاره خط AB کدام است؟

- (۱) $\frac{3}{\pi}$ (۲) $\frac{1}{\pi}$ (۳) $\frac{2}{3\pi}$ (۴) $\frac{8}{3\pi}$

۸۹۹- نمودار تابع $f(x) = 1 + a\cos(bx - \frac{\pi}{3})$ در بازه $[0, \frac{5\pi}{3}]$ به صورت مقابل است. مقدار b کدام است؟

- (۱) $\frac{12}{5}$ (۲) $\frac{8}{5}$ (۳) $-\frac{7}{5}$ (۴) -۲

۹۰۰- قسمتی از نمودار تابع $y = \sin^2 x + \cos^2 x$ به صورت مقابل است. شیب پاره خط AB کدام است؟

- (۱) $-\frac{1}{\pi}$ (۲) $-\frac{2}{\pi}$ (۳) $-\frac{3}{\pi}$ (۴) $-\frac{4}{\pi}$

تابع تانژانت

۹۰۱- انتهای کمان α در کدام ناحیه از دایره مثلثاتی قرار داشته باشد تا با افزایش α مقدار $\cos \alpha$ و $\tan \alpha$ ، افزایش یابد، ولی مقدار $|\tan \alpha|$ کاهش یابد؟

- (۱) اول (۲) دوم (۳) سوم (۴) چهارم

۹۰۲- اگر $\frac{3\pi}{8} < \theta < \frac{\pi}{8}$ و $\theta \neq \frac{\pi}{4}$ باشد، $\tan 2\theta = \frac{1}{3m-1}$ حدود m کدام است؟

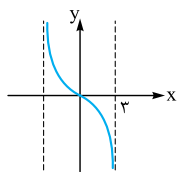
- (۱) $(\frac{5}{3}, \frac{1}{3})$ (۲) $(-\frac{1}{3}, \frac{2}{3}) - \{\frac{1}{3}\}$ (۳) $\mathbb{R} - [0, \frac{2}{3}]$ (۴) $\mathbb{R} - [-\frac{1}{3}, \frac{2}{3}]$

۹۰۳- به ازای چند عدد حقیقی در بازه $(0, 2\pi)$ تابع $f(x) = \tan \frac{2x}{\pi}$ تعریف نشده است؟

- (۱) صفر (۲) ۱ (۳) ۲ (۴) ۳

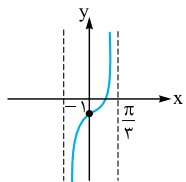
۹۰۴- تابع $f(x) = 2 - \tan(\pi - \frac{2}{3}x)$ در بازه $(k, 0)$ اکیداً یکنوا است. کمترین مقدار k کدام است؟

- (۱) $-\frac{\pi}{3}$ (۲) $-\frac{\pi}{2}$ (۳) $-\frac{3\pi}{2}$ (۴) $-\frac{3\pi}{4}$

۹۰۵- بخشی از نمودار تابع $f(x) = \cot(\frac{\pi}{4} + ax)$ به صورت مقابل است. a کدام است؟

- (۱) $\frac{1}{3}$ (۲) $-\frac{1}{3}$ (۳) $\frac{1}{6}$ (۴) $-\frac{1}{6}$

۹۰۶- قسمتی از نمودار تابع $f(x) = a + \tan(\frac{\pi}{4} + bx)$ به شکل روبه‌رو است. مقدار $a - b$ کدام است؟

- (۱) $-\frac{11}{6}$ (۲) $-\frac{11}{4}$ (۳) $-\frac{7}{4}$ (۴) $-\frac{5}{6}$

۹۰۷- تابع $y = 3\tan(\frac{\pi}{3} - 2x)$ در بازه $(-a, a)$ اکیداً نزولی است. حداکثر a کدام است؟

- (۱) $\frac{\pi}{4}$ (۲) $\frac{\pi}{3}$ (۳) $\frac{\pi}{2}$ (۴) π

معادلات مثلثاتی

۹۰۸- اختلاف بزرگ‌ترین و کوچک‌ترین جواب معادله $2\sin 2x = -1$ در بازه $(0, 2\pi)$ چه قدر است؟

- (۱) π (۲) $\frac{2\pi}{3}$ (۳) $\frac{4\pi}{3}$ (۴) $\frac{\pi}{2}$

۹۰۹- مجموع جواب‌های معادله مثلثاتی $4 \cos^2 x = 1$ در بازه $(0, 2\pi)$ کدام است؟

2π (۱) 3π (۲) 4π (۳) 5π (۴)

۹۱۰- یکی از جواب‌های معادله $\sqrt{3} + k \cos 2x = 0$ برابر $\frac{5\pi}{12}$ است. بزرگ‌ترین جواب این معادله در بازه $(0, 2\pi)$ کدام است؟

$\frac{7\pi}{12}$ (۱) $\frac{13\pi}{12}$ (۲) $\frac{17\pi}{12}$ (۳) $\frac{19\pi}{12}$ (۴)

۹۱۱- جواب کلی معادله مثلثاتی $\sin(x + \frac{\pi}{3}) \cos(x + \frac{\pi}{3}) = \frac{1}{4}$ کدام است؟

$k\pi - \frac{\pi}{12}$ (۱) $k\pi + \frac{\pi}{12}$ (۲) $2k\pi - \frac{\pi}{6}$ (۳) $k\pi \pm \frac{\pi}{12}$ (۴)

۹۱۲- مجموع جواب‌های معادله مثلثاتی $1 = \sin(x + \frac{\pi}{6}) + \cos(x - \frac{\pi}{3})$ در بازه $[0, 2\pi]$ کدام است؟

$\frac{2\pi}{3}$ (۱) $\frac{8\pi}{3}$ (۲) 2π (۳) $\frac{3\pi}{2}$ (۴)

۹۱۳- جواب کلی معادله $\cos(x - \frac{\pi}{6}) \cos(x + \frac{\pi}{6}) = -\frac{1}{4}$ کدام است؟

$k\pi \pm \frac{\pi}{3}$ (۱) $k\pi + \frac{2\pi}{3}$ (۲) $k\pi \pm \frac{\pi}{12}$ (۳) $k\pi + \frac{5\pi}{12}$ (۴)

۹۱۴- جواب کلی معادله مثلثاتی $\sin 3x + \sin x = 0$ کدام است؟

$\frac{k\pi}{2}$ (۱) $k\pi + \frac{\pi}{2}$ (۲) $2k\pi + \frac{\pi}{2}$ (۳) $2k\pi - \frac{\pi}{2}$ (۴)

۹۱۵- معادله $\cos 2x + \cos x = 0$ در بازه $(0, 2\pi)$ چند جواب دارد؟

۲ (۱)   ۳ (۲)   ۴ (۳)   ۵ (۴)

۹۱۶- مجموع جواب‌های معادله $\sin 3x + \cos x = 0$ در بازه $[0, \pi]$ کدام است؟

π (۱) 2π (۲) $\frac{3\pi}{2}$ (۳) $\frac{5\pi}{2}$ (۴)

۹۱۷- مجموع جواب‌های معادله مثلثاتی $0 = \cos^2(x - \frac{\pi}{4}) + \sin(x + \pi)$ در بازه $[0, 2\pi]$ کدام است؟

2π (۱) 3π (۲) 4π (۳) 5π (۴)

۹۱۸- جواب کلی معادله مثلثاتی $0 = 2 \sin^2 x - 2 \sin x \cos x - 1$ به کدام صورت است؟

$\frac{k\pi}{2} - \frac{\pi}{8}$ (۱) $k\pi - \frac{\pi}{4}$ (۲) $k\pi + \frac{\pi}{4}$ (۳) $\frac{k\pi}{2} + \frac{\pi}{8}$ (۴)

۹۱۹- جواب کلی معادله مثلثاتی $0 = \frac{\sin 4x + \sin 3x}{1 + \cos x}$ کدام است؟

$\frac{2k\pi}{3}$ (۱) $k\pi + \frac{2k\pi}{3}$ (۲) $\frac{\Delta k\pi}{3}$ (۳) $k\pi - \frac{2k\pi}{3}$ (۴)

۹۲۰- اختلاف جواب‌های معادله $5 = \sin x(2 \sin x - 9)$ در بازه $(0, 2\pi)$ کدام است؟

$\frac{\pi}{3}$ (۱) $\frac{2\pi}{3}$ (۲) π (۳) $\frac{4\pi}{3}$ (۴)

۹۲۱- مجموع جواب‌های معادله $\frac{1}{4} = \sin^2 x + \cos x$ در بازه $[0, 2\pi]$ چه قدر است؟

π (۱) 2π (۲) $\frac{3\pi}{2}$ (۳) $\frac{5\pi}{2}$ (۴)

۹۲۲- جواب کلی معادله مثلثاتی $2 \cos^2 x + 3 \sin x = 0$ کدام است؟

$\begin{cases} x = 2k\pi - \frac{\pi}{6} \\ x = 2k\pi - \frac{11\pi}{6} \end{cases}$ (۴) $\begin{cases} x = 2k\pi - \frac{\pi}{3} \\ x = 2k\pi - \frac{2\pi}{3} \end{cases}$ (۳) $\begin{cases} x = 2k\pi + \frac{\pi}{6} \\ x = 2k\pi + \frac{7\pi}{6} \end{cases}$ (۲) $\begin{cases} x = 2k\pi - \frac{\pi}{6} \\ x = 2k\pi - \frac{5\pi}{6} \end{cases}$ (۱)

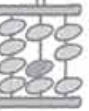
۹۲۳- جواب کلی معادله مثلثاتی $0 = \cos 2x - 2 \sin^2 x$ کدام است؟

$2k\pi + \frac{\pi}{3}$ (۴) $k\pi + \frac{\pi}{6}$ (۳) $k\pi + \frac{\pi}{3}$ (۲) $2k\pi + \frac{\pi}{3}$ (۱)

۹۲۴- جواب کلی معادله مثلثاتی $1 = \sin(\frac{\pi}{4} + x) \cos(\pi + x) + 2 \cos(x - \pi)$ (k ∈ Z) کدام است؟

$2k\pi$ (۱) $2k\pi$ (۲) $2k\pi - \frac{\pi}{4}$ (۳) $2k\pi - \pi$ (۴)

۹۲۵- جواب کلی معادله $\frac{\cos x(2\cos x + 1) - 1}{\sin x} = 0$ کدام است؟

- (۱) $2k\pi + \frac{\pi}{3}$ (۲) $k\pi + \frac{\pi}{3}$ (۳) $k\pi - \frac{\pi}{3}$ (۴) $2k\pi \pm \frac{\pi}{3}$

۹۲۶- اگر $x = \frac{5\pi}{6}$ یک ریشه معادله $\cos 2x + a \sin x = 0$ باشد، مجموع ریشه‌های متمایز آن در بازه $(0, 2\pi)$ کدام است؟

- (۱) π (۲) 2π (۳) $\frac{3\pi}{2}$ (۴) $\frac{5\pi}{2}$

۹۲۷- معادله $\sin x = \frac{1}{\sin x - \cos x}$ در بازه $[0, 2\pi]$ چند جواب دارد؟

- (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۹۲۸- جواب‌های معادله $\frac{\sin x}{\cos 2x} = \frac{\cos x}{\sin 2x}$ بر روی دایره مثلثاتی رئوس کدام چندضلعی هستند؟

- (۱) مستطیل (غیرمربع) (۲) مربع (۳) دوزنقه (۴) شش‌ضلعی منتظم

۹۲۹- اگر θ کوچک‌ترین ریشه مثبت معادله $\cos 2x = 5\cos x - 3$ باشد، مقدار $\cos(\theta - \frac{\pi}{3})$ کدام است؟

- (۱) صفر (۲) ۱ (۳) $\frac{1}{2}$ (۴) $\frac{\sqrt{3}}{2}$

۹۳۰- معادله $\sin 3x + \cos 3x = -1$ در بازه $(-\frac{\pi}{4}, \frac{\pi}{4})$ چند جواب دارد؟

- (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴) ۵

۹۳۱- جواب کلی معادله $1 + \cot^2 x = 8\cos^2 x$ کدام است؟

- (۱) $\frac{k\pi}{2} \pm \frac{\pi}{8}$ (۲) $k\pi + \frac{\pi}{4}$ (۳) $k\pi \pm \frac{\pi}{4}$ (۴) $\frac{k\pi}{2} + \frac{\pi}{8}$

۹۳۲- نقطه انتهایی کمان‌های معادله $\frac{\sin 2x}{1 - \cos x} = 2\cos x + 2$ بر روی دایره مثلثاتی رئوس کدام چندضلعی است؟

- (۱) مثلث قائم‌الزاویه (۲) مثلث متساوی‌الساقین (۳) مستطیل (۴) لوزی

۹۳۳- θ و $\frac{\pi}{6}$ ریشه‌های معادله $\sin 2x - \sin x - \cos x = k$ در بازه $(0, \frac{\pi}{3})$ هستند. θ کدام است؟

- (۱) $\frac{\pi}{4}$ (۲) $\frac{\pi}{3}$ (۳) $\frac{\pi}{2}$ (۴) $\frac{5\pi}{6}$

۹۳۴- مجموع جواب‌های معادله $\tan x + \sin x = 1 + \cos x$ در بازه $(0, 2\pi)$ کدام است؟

- (۱) 2π (۲) $\frac{5\pi}{2}$ (۳) 3π (۴) $\frac{7\pi}{2}$

۹۳۵- جواب‌های معادله مثلثاتی $\cos 3x = \cos ax$ بر روی دایره مثلثاتی رئوس یک ضلعی منتظم هستند. عدد طبیعی a کدام است؟

- (۱) ۴ (۲) ۶ (۳) ۷ (۴) ۱۰

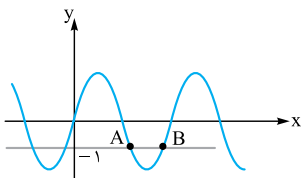
۹۳۶- اگر α و β ریشه‌های معادله مثلثاتی $\sin^4 x + \cos^4 x = \frac{3}{4}$ در بازه $(0, \frac{\pi}{4})$ باشند، مقدار $|\alpha - \beta|$ کدام است؟

- (۱) $\frac{\pi}{8}$ (۲) $\frac{\pi}{4}$ (۳) $\frac{\pi}{2}$ (۴) $\frac{2\pi}{3}$

۹۳۷- نمودار تابع $y = 2\sin 5x$ به صورت مقابل است. طول پاره خط AB کدام است؟

- (۱) $\frac{\pi}{15}$ (۲) $\frac{2\pi}{15}$

- (۳) $\frac{\pi}{5}$ (۴) $\frac{4\pi}{15}$

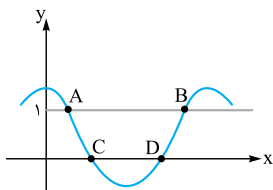

۹۳۸- در شکل مقابل قسمتی از نمودار تابع $f(x) = 1 + 2\cos \frac{x}{4}$ رسم شده است. طول پاره خط AB .

چند برابر طول پاره خط CD است؟

- (۱) $\frac{3}{2}$ (۲) ۲

- (۳) $\frac{4}{3}$ (۴) ۳

۹۳۹- تابع $f(x) = -3\sin ax$ در $x = \frac{1}{p}$ دارای کم‌ترین مقدار است. در کدام نقطه دارای بیشترین مقدار است؟ ($a \neq 0$)

- (۱) $\frac{1}{2}$ (۲) $\frac{3}{4}$ (۳) $\frac{1}{3}$ (۴) $\frac{2}{3}$

۹۴۰- نمودار تابع $y = -3\cos(\frac{\pi}{3} - 4\pi x)$ روی بازه $[-\frac{1}{4}, \frac{1}{4}]$ در چند نقطه بیشترین مقدار را دارد؟

- (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴) ۵

